

DOBA seniorů

č. 6 / XIII. ROČNÍK ČERVEN 2017 18 Kč

Cena v předplatném 16 Kč

10

DS REPORTÁŽ

Jaký byl
3. sjezd
Rady seniorů
v Praze

20

SERIÁL DS

Sladký fenomén,
který se
vyrábí
dodnes

27

ZDRAVOTNÍ PORADNA

Jak je to
ve skutečnosti
s doplatky
na léky

KRISTINA VÁŇOVÁ KAREL ČAPEK CTIL STÁŘÍ

16

08

DS ROZHOVOR

ZDENĚK PERNES: „SENIORŮ SE NENECHAJÍ
NACHYTAT NA SLIBY, HODNOTÍ ČINY!“

VÁŽENÍ A MILÍ ČTENÁŘI,

Rada seniorů má za sebou svou nejvýznamnější letošní akci – a to 3. sjezd. Jak celá událost probíhala a kdo všechno přišel zástupce seniorů pozdravit, o tom se dočtete v naší reportáži. Na ni pak navazuje rozhovor s nově zvoleným předsedou dr. Zdeňkem Pernesem, který jednak hodnotí období mezi 2. a 3. sjezdem a také nastiňuje, jaké úkoly před Radou seniorů leží v nadcházejících čtyřech letech.

Týdny, které uplynuly od minulého vydání, přinesly bouřlivé události na politické scéně. Z vašich reakcí je patrné, že i seniorská veřejnost je pečlivě sledovala a mnozí z vás telefonovali nebo psali do naší redakce a vyčítali nám, že na situaci nereagujeme. To jsme dost dobře učinit nemohli. V době, kdy vládní krize vypukla, bylo květnové vydání Doby seniorů v tiskárně. To je bohužel úděl měsíčníků, že nemohou operativně reagovat na aktuální témata. Než se časopis připraví a vyrobí, sled událostí většinou postoupí dále, a to, co bylo v době uzávěrky aktuální, už dávno neplatí a všechno je jinak...

I proto se věnujeme zejména tématům dlouhodobým a takovým, která bezprostředně ovlivňují kvalitu života seniorské populace v České republice.

Z vašich reakcí bylo patrné, že někteří fandili ve vládní krizi premiéru Sobotkovi a spílali nám, že nepíšeme o „skandálech“ kolem 1. místopředsedy Babiše. Jiní naopak stranili Andreji Babišovi a vinili ostatní politiky z toho, že se jej snaží z politické scény odstranit. A třetí skupina pak soudila, že by bylo nejlépe, kdyby všichni současní politici svou činnost ukončili a namísto nich nastoupila nová krev.

Všichni máte samozřejmě právo na svůj názor a ani my v redakci nemáme dostatek informací k tomu, abychom jednoznačně řekli, kde je pravda. A není to ani naše práce a poslání. Rada seniorů je organizací nadstranickou a tuto linii hodlá držet i nadále. A zcela logicky to platí i pro časopis, který vydává.

Tolik jen naše důvody k tomu, proč jsme ani v minulém, ani v tomto čísle nekomentovali dění na české politické scéně.

U červnového čísla přejeme příjemnou zábavu

Lenka Desatová

OBSAH

03 DS

- 03 Senioři měsíce – ocenění senioři za dlouholetou práci
- 04 DS reportáž – 3. sjezd Rady seniorů
- 08 DS rozhovor – dr. Zdeňk Pernes
- 31 Adresář poraden RS ČR v krajích
- 31 Připravujeme

11 ZE ŽIVOTA KRAJŮ

- 11 Výroční volební schůze Svazu důchodců ve Žďáru nad Sázavou
- 11 Ve výrobně gobelínů
- 12 Oslava čarodějnic ve Varnsdorfu
- 12 Báječný pobyt v Sezimově Ústí
- 12 Senioři se starostou v Getsemanské zahradě
- 13 Jízda historickou tramvají
- 13 Senioři v Rajeckých Teplicích
- 13 Bezpečnost seniorů v Olomouckém kraji
- 14 Vítkovická Hlubina do hloubky
- 14 Senioři poznávali Moravský kras

14 SOUTĚŽ

15 TIPY NA VÝLETY

16 ROZHOVOR MĚSÍCE

Kristina Váňová

20 SERIÁL

18. díl – Lentilky

22 BEZ ČEKÁRNÝ

- 22 Právní poradenství
- 23 Bytové poradenství
- 24 Bytové poradenství
- 25 Veterinární poradna
- 26 Kosmetika
- 27 Zdravotní poradna

28 SOUTĚŽE

- 28 Sudoku
- 28 Básnička
- 28 Vtipy
- 29 Křížovka

30 TRIBUNA ČTENÁŘŮ

Dopisy

PODĚKOVÁNÍ ODCHÁZEJÍCÍM FUNKCIONÁŘŮM

V minulém čísle děkoval na tomto místě předseda Rady seniorů Zdeněk Pernes svým spolupracovníkům za práci, kterou ve prospěch sjednoceného seniorského hnutí za poslední čtyři roky odvedli.

Naznačil také, že ve všech vrcholných orgánech Rady seniorů – v Kolegiu, předsednictvu i revizní komisi, dojde ke změnám. Věděl v té době, že někteří z nich již na své posty kandidovat nebudou, často bohužel i ze zdravotních důvodů.

Osmička mužů, která se rozhodla ve své činnosti ve vrcholných orgánech dále nepokračovat, převzala na sjezdu jako poděkování za dlouholetou činnost pamětní list a na odpočinek je provázal potlesk zaplněného sálu.

Pro své ocenění si vzhledem ke svému zdravotnímu stavu nemohl přijít nejstarší člen vrcholných orgánů, šestadevadesátiletý generál Pavel Vranský, který v Radě seniorů pracoval od jejího vzniku. Zahajoval první i druhý sjezd Rady seniorů ČR a byl předsedou organizační komise Kolegia Rady seniorů ČR. Pro ocenění si bohužel nemohl přijít dr. Oldřich Strnad, dnes již bývalý předseda Ústřední a kontrolní komise, který byl v té době hospitalizován. Pan dr.

Strnad aktivně pracoval ve sjednoceném důchodcovském hnutí čtrnáct let, v Radě zastupoval odboráře důchodce z Českomoravské konfederace odborových svazů. Významně organizačně pomáhal s 2. sjezdem a s každým zasedáním Kolegia a předsednictva Rady seniorů ČR. Pracoval také jako terénní poradce bezplatné seniorské poradny.

Dalším z oceněných byl bývalý 1. místopředseda RS ČR Ing. Oldřich Pospíšil, předseda Svazu důchodců ČR. Ve sjednoceném seniorském hnutí pracuje 12 let, od roku 2006 působí jako vedoucí bezplatné seniorské poradny v Moravskoslezském kraji. Rada seniorů se rozloučila rovněž s místopředsedou Ústřední a kontrolní komise Aloisem Crhákem.

Ocenění z rukou předsedy RS ČR dále převzali tři muži, kteří stáli v čele krajských Rad. Jako první z nich na pódium přišel Václav Minařík, který založil krajskou Radu seniorů v Jihočeském kraji a dlouhé roky stál v jejím

čele. Za založením krajské Rady seniorů Jihomoravského kraje zase stál Milan Špaček, i on působil dlouho v roli předsedy. Posledním odcházejícím šéfem je pak Milan Fabián z kraje Moravskoslezského. Všichni zmínění pánové byli nahrazeni svými nástupci již na volebních konferencích, které v jednotlivých krajích v uplynulých měsících proběhly.

Ocenění za dlouholetou činnost převzal rovněž Doc. Ing. Vladimír Folprecht, CSc., který aktivně pracoval v Radě seniorů České republiky od jejího založení. V letech 2005 až 2013 zastával funkci ekonoma a účetního, a poté funkci ekonomického poradce předsedy RS ČR a nové účetní. Je autorem všech ekonomických dokumentů.

Všem patří dík za jejich práci a čas, který sjednocenému seniorskému hnutí věnovali a do dalších let přejeme hodně zdraví, štěstí a spokojenosti.

Lenka Desatová

Foto: archiv

3. SJEZD RADY SENIORŮ ČR

Krátce před osmou hodinou ranní už se první delegáti 3. sjezdu Rady seniorů blížili ke vchodu do konferenčního sálu hotelu Olšanka, právě tady proběhla stěžejní událost sjednoceného seniorského hnutí letošního roku. Před čtyřmi lety se delegáti sešli v Domě odborových svazů na pražském Žižkově, jenže za dobu, která mezi sjezdy uplynula, se Rada seniorů rozrostla o další organizace, spolky a kluby, a tak delegátů bylo o sto více. Úkolem sjezdu bylo samozřejmě zhodnotit uplynulé období, seznámit delegáty s programem Rady seniorů na roky 2017–2021, jak jej na svém zasedání schválilo Kolegium a předložit jim ho ke schválení. A nutné bylo rovněž rozhodnout o složení důležitých orgánů Rady seniorů ČR – Kolegia, předsednictva a revizní komise. Na pořadu dne byla samozřejmě i volba předsedy.

► Mezi delegáty, kteří se registrovali, usedali ke stolům nebo popíjeli kávu či čaj, bylo možno zahlédnout i významné hosty sjezdu, kteří byli organizátory odváděni do sálu na svá místa nebo zašli na občerstvení do vyhrazené místnosti.

dr. Zdeněk Pernes. Ve svém projevu zhodnotil uplynulé období, poukázal na úspěchy i na to, co se nepovedlo. Shrnul stávající situaci seniorské populace v naší zemi a nastínil, kudy by se podle jeho názoru mělo hnutí ubírat v následujícím období. Obrátil

se později přítomní shodli, politici bohužel neododali příležitosti využít půdu sjezdu zároveň pro volební agitaci... Jako první po premiérovi vystoupil předseda Senátu Parlamentu ČR Milan Štěch, po něm hovořil generální ředitel České televize

Byť se očekával příjezd premiéra, byl sjezd zahájen přesně, a to v 9,30 hodin tradičně státní hymnou, poté přivítal přítomné dr. Zdeněk Pernes, představil první předsedající, kterou byla Ing. Dana Steinová, předsedkyně krajské Rady seniorů hlavního města Prahy a generální sekretářka evropské asociace seniorů Eurag. Uvádíme první, protože během náročného dne se v řízení sjezdu vystřídal ještě dosluhující první místopředseda RS ČR Ing. Oldřich Pospíšil, místopředseda RS ČR a šéf krajské Rady Ústeckého kraje Alois Malý a Peadr. Květa Čelišová.

Krátce poté, co se Dana Steinová ujala slova dorazil do zaplněného sálu premiér ČR a předseda ČSSD Bohuslav Sobotka. Obešel předsednický stůl, s každým si potřásl pravicí, usedl na vyhrazené místo a vyčkal, až dostane slovo, což se stalo prakticky záhy. Ve své řeči nejen pozdravil přítomné seniory, ale shrnul rovněž činnost vlády za poslední čtyři roky a samozřejmě rovněž nastínil, co by pro seniory ČSSD hodlala dělat v případě, že by vyšla vítězně i z podzimních parlamentních voleb. Po něm se ujal slova dosluhující předseda

se i k přítomným politikům, někdy se slova díky, jindy zase s výtkami. Dlužno dodat, že jeho projev dlouhý 35 minut si vyslechl i premiér, navzdory tomu, že měl podle původního plánu krátce po svém vystoupení odejít.

Následoval další hodnotící příspěvek Rady seniorů – tentokrát v podání místopředsedy revizní komise Aloise Chráka, který zastoupil hospitalizovaného dlouholetého předsedu tohoto orgánu Oldřicha Strnada.

Pak se u mikrofonu střídali hosté sjezdu, mezi nimiž nechyběly ani politické špičky České republiky. Jak

Petr Dvořák, pak se k řečnickému pultu postavil 1. místopředseda vlády, ministr financí a šéf hnutí ANO Andrej Babiš, následoval ministr kultury a představitel KDU-ČSL Daniel Herman. Vystoupila také šéfka Asociace krajů Jana Vildumetzová, kterou vystřídal předseda Konfederace odborových svazů Josef Středula, za Úsvit-Národní koalici hovořila poslankyně Jana Hnyková, za KSČM pak poslanec Stanislav Gospič. Po poledni vystoupila rovněž ministryně práce a sociálních věcí Michaela Marksová.

Mezi delegáty zavítal a svou řeč přednesl i viceprezident Evropské federace seniorů Miloslav Vajs. Původně se na sjezd do Prahy chystal předseda této organizace Dirk Jarré, který však musel být krátce před akcí hospitalizován. Se svým příspěvkem

vystoupil a české seniory pozdravil Ferenc Démeter, který zastupoval maďarské seniory, a svou podporu vyjádřil a o spolupráci i zkušenostech seniorů na Slovensku hovořil Ján Lipianský, předseda Jednoty důchodců na Slovensku. K významným

Na rozdíl od sjezdu předešlého nedorazil prezident republiky Miloš Zeman, který byl na pracovní cestě v Číně, poslal však dopis, s jehož obsahem seznámila seniory předsedající.

V odpoledních hodinách pak převzali ocenění za dlouholetou aktivní práci pro seniorské hnutí ti, kteří ve svých funkcích nebudou, většinou bohužel ze zdravotních důvodů, pokračovat. Věnovali jsme jim rubriku senioři měsíce. Pak se atmosféra vrátila do pracovní roviny. Proběhla

hostům patřili dále poslanec Jaroslav Zavadil, zástupkyně Svazu měst a obcí ČR Miroslava Sobková a Jindra Tužilová, John Kennedy, Pavel Mazan a Lenka Kaška ze společnosti společností Pfizer, s. r. o. Z ministerstva práce a sociálních věcí přišly Zuzana Jentschke Stöcklová, Jana Maláčová a Jana Ryšánková, nechyběl ani Petr Kolman, Magda Kravcová, Stanislav Křeček, Štěpánka Vajnerová, Karel Srp a Jaroslav Železný.

volba vedení RS ČR – Kolegia. Kolegium pak volilo v tajných volbách předsednictvo a revizní komisi. Volilo rovněž předsedu RS ČR a prvního místopředsedu, dále šéfkou revizní komise a místopředsedkyni tohoto orgánu. S výsledky voleb pak delegáty seznámil předseda volební komise JUDr. Bohumil Bezemek, předseda krajské Rady seniorů Jihočeského kraje. Do čela RS ČR pro nadcházející čtyři roky byl jednomyslně zvolen i pro další období dr. Zdeněk Pernes.

Poté byl čas věnován diskusi. Krátce po půl páté odpoledne schválili delegáti návrh usnesení a posléze staronový předseda významnou událost ukončil.

Lenka Desatová

Foto: Petr Kolev, Karel Žák

ZDENĚK PERNES

„SENIORŮ SE NENECHAJÍ NACHYTAT NA PLANÉ SLIBY, HODNOTÍ SKUTEČNÉ ČINY!“

Ve sjednoceném seniorského hnutí pracuje víc než dvacet let. Od doby založení Rady seniorů před dvanácti lety stál v jejím čele. Nyní vstupuje do svého třetího funkčního období. Na 3. sjezdu Rady seniorů neměl dr. Zdeněk Pernes na post předsedy protikandidáta. Jak hodnotí dosavadní působení Rady seniorů? Co se podařilo během uplynulých čtyř let a jaké jsou plány seniorské organizace do budoucna? Na to odpověděl Době seniorů právě staronový předseda.

„Pokud bych se měl ohlédnout za posledním čtyřletým obdobím, musím v první řadě říci, že proti letům minulým vnímáme velký posun. Na rozdíl od minulých pravicových nebo úřednických vlád jsme měli možnost se současnou vládní koalicí aktivně spolupracovat, podařilo se prosadit řadu věcí. Velmi si cením i toho, že se podařilo na nové, daleko vyšší úrovni rozvíjet spolupráci s Českou televizí. A velký posun nastal na úrovni krajských Rad seniorů, které jsou bez nadsázky uznávaným partnerem krajských samospráv,“ shrnul v úvodu stručně Zdeněk Pernes.

POJĎME BÝT KONKRÉTNĚJŠÍ, ZAČ BYSTE SOUČASNÉ VLÁDNÍ KOALICI PODĚKOVAL?

Je toho samozřejmě víc. Poděkovat můžeme za obnovení původní valorizace penzí, za zrušení regulačních poplatků ve zdravotnictví, za zpřístupnění lázeňské péče, za valorizace penzí v letech 2015 a 2017, za zastropování důchodového věku a za respektování rozhodnutí Ústavního soudu a plnohodnotné vykompenzování zrušené slevy na dani pracujícím důchodcům.

TO BYLO TEDY VE STRUČNOSTI TO, CO SE Povedlo. POJĎME SE ALE PODÍVAT NA TO, KDE JSTE

NESPOKOJEN, KDE VIDÍTE PRÁCI DO BUDOUČNA...

Toho je také dost. Stačí třeba, když se podíváme na průměrnou starobní penzi. Ta činila na konci roku 2012 10 778 Kč, ke konci loňského roku vzrostla na 11 460 Kč a po valorizaci k 1. lednu 2017 na 11 769 Kč. Za čtyři roky to dělá pouhých 991 Kč. A je třeba si uvědomit, že 55 procent příjemců na průměrnou starobní penzi nedosahuje. Podíváme-li se na to, jak čeští důchodci utrácejí, pak celých 80 procent jde na úhrady základních životních potřeb.

MŮŽETE PŘIBLÍŽIT, JAK SE VYVÍJEL POMĚR DŮCHODŮ A PRŮMĚRNÉ MZDY?

Nominálně poklesla hodnota podílu průměrného důchodu k průměrné mzdě v průběhu posledních čtyř let ze 43,6 na 41,4 procentního bodu. A měřeno v reálných hodnotách, pak poměr reálné kupní síly penzí k reálné kupní síle mezd, měřený ve vývojové řadě od roku 1989, dosahoval v loňském roce 115,9 ku 161,7 procentního bodu. Nůžky mezi aktivní a postaktivní částí populace se tedy rozevřely téměř o polovinu...

ních čtyřech letech. Už před osmnácti (!) lety sjednocené seniorské hnutí, tehdy pod správou Koordinačního výboru organizací důchodců a zdravotně postižených ČR, přišlo na tehdejší vládu s konkrétním návrhem penze valorizovat automaticky. A to tak, aby valorizace plně vykompenzovala stoprocentní růst životních nákladů důchodců a podíl na prosperitě společnosti činil polovinu růstu reálných mezd. Tento požadavek se podařilo nyní prosadit a navíc podle doporučení důchodové komise i ve dvou variantách. Jde o to, aby nepředvídatelná

sice v Poslanecké sněmovně, ale... Je už víc než měsíc stále v prvním čtení. A bohužel to vypadá, že se jeho přijetí zřejmě do voleb nedočkáme, což znamená, že s novou vládou budeme s největší pravděpodobností začínat znova od nuly...

Pánům zákonodárcům si v této souvislosti dovoluji připomenout, že průměrná cena tržního nájemného je podle publikovaných informací v ČR 178 Kč za 1 m² podlahové plochy bytu. Z toho v Praze 317 Kč za 1 m² a v Brně 225 Kč za 1 m²! Proti skokovému růstu nákladů na bydlení stojí

PENZE PATŘILY A JAK TO POPISUJETE, BUDOU PATŘIT I NADÁLE K VELKÝM TÉMATŮM RADY SENIORŮ. MNOHO PRÁCE SAMOZŘEJMĚ BYLO ODVEDENO A MÁ SVŮJ VÝSLEDEK, ALE DALŠÍ ÚKOLY ASI ZŘEJMĚ ČEKÁJÍ...

Rád bych jen upřesnil, že to, co se nyní podařilo i díky tomu, že tato vládní koalice Radě seniorů naslouchá, není výsledkem naší činnosti jen v posled-

inflation důchodce nepoškodila. Mám velkou radost, že se český penzijní systém posouvá o řád výš. Věřím, že Senát nebo prezident dokonalejší, spravedlivější a progresivnější valorizaci penzí nezkomplikují.

CO POVAŽUJETE ZA NEJVĚTŠÍ DLUH VŮČI SENIORŮM?

Absenci zákona o sociálním bydlení, za který bojujeme deset let. Nyní je

průměrná starobní penze sólo osamělé ženy ve výši 10 687 Kč. Kromě uvedení zákona v život je také velmi důležité nastartovat výstavbu chybějících sociálních bytů. Podle výsledků sčítání lidu, domů a bytů v roce 2015, malometrážních bytů chybělo 77 214.

MÁTE JEŠTĚ DALŠÍ ZÁLEŽITOSTI, KTERÉ SE PŘENÁŠEJÍ DO NÁSLEDUJÍCÍHO OBDOBÍ?

Trápí nás i absence zákona o seniorech. Ten měl mimo jiné řešit společenské postavení, prestiž a funkčnost seniorské spoluúčasti na rozhodování věcí veřejných. Ta v současnosti není zaručena, je proměnlivá v čase a závisí na volebních cyklech a výsledcích voleb do zastupitelských sborů. Po každých volbách jsme opakovaně donuceni dohadovat formy, nástroje a rozsah spolupráce i podmínky financování. Není to vždycky jednoduché. Na přijetí u hejtmána Moravskoslezského kraje ►

- jsem čekal pět měsíců a požadované jednání s Asociací krajů o novelizaci zastaralého Memoranda o spolupráci se neuskutečnilo ani po pěti měsících.

VADÍ VÁM, ŽE RADA SENIORŮ JE SPOLKEM?

Určitě. Tento právní statut jí přiděluje nový občanský zákoník z dob ministra spravedlnosti za ODS. Stejný status přitom mají zahrádkáři, turisté, baráčníci, sokolové... A to nijak nesnižují jejich činnost. Uvědomuji si, že v občanské společnosti mají svou nezastupitelnou roli. Jenže... Naše činnosti a aktivity jsou jiné. Rada seniorů připomínkuje zákony a podzákonné právní předpisy. Vyjednává s ústavními činiteli, s vedením krajské a městské samosprávy důstojné podmínky pro třetí a čtvrtý věk. Analyzuje sociální postavení a kvalitu života seniorské populace. Organizuje výzkumy a odborné konference, zpravidla s mezinárodní účastí. Zpracovává vlastní návrhy zákonů a koncepcí. Naši experti pracují v poradních týmech vlády, ministerstev, krajských a městských samospráv. A teprve potom organizujeme společenské, kulturní, osvětové a vzdělávací aktivity, sportovní a turistické akce, tedy spolkový život. Postavení „spolku“ zkrátka neodpovídá objektivní realitě, proto je nový občanský zákoník ve vztahu k Radě seniorů ČR špatný! A o nápravu tohoto stavu samozřejmě hodláme usilovat i nadále.

A BLÝSKÁ SE NA LEPŠÍ ČASY?

Zatím žádné blýskání bohužel nevidíme. Uskutečnili jsme desítky jednání a uspořádali mezinárodní konferenci O seniorské participaci, která odpovědným ministrům vysvětlila velké rozdíly v podmínkách, nástrojích a funkcích rakouské a české Rady seniorů. Odpovědná ministerstva – ministerstvo práce a sociálních věcí a ministerstvo pro lidská práva a legislativu – jsme nepřesvědčili. A při oslovení partnerských poslaneckých klubů byly pouze tři z pěti ochotny uvažovat o přiznání exkluzivity seniorské samosprávě!

S velkou pozorností nyní sledujeme projednávání vládního návrhu

zákona o statutu veřejné prospěšnosti. Může to totiž znamenat, že se z Rady seniorů stane neziskovka druhé kvality, které se státní ani veřejné prostředky přidělovat nebudou! Pro to nevidím ani záblesk světla.

Zdá se, že na rozdíl od okolních zemí, nebo na rozdíl od českých zaměstnavatelů a odborářů, seniorská samospráva v Česku vítána není. Přitom podíl starších osob na rozhodování věcí veřejných prostřednictvím zastupitelské demokracie je k jejich počtu pětikrát podhodnocen. Nicméně ruce do klína samozřejmě skládat nebudeme.

VYPADÁ TO, ŽE PODLE POLITIKŮ NENÍ RADA SENIORŮ VŮBEC ZAPOTŘEBÍ...

Možná to tak vidí páni politici, ale naše zkušenost je opačná. Za víc než 24 let existence sjednoceného seniorského hnutí jsme si ověřili, že za seniorskou samosprávu nikdo nikdy nic nevybojoval a ani nevybojuje. Proto Rada vznikla, proto máme stále mnoho práce.

O CO BUDE RADA SENIORŮ JEŠTĚ USILOVAT V NÁSLEDUJÍCÍCH ČTYŘECH LETECH?

Máme skromné nastavení penzí, byli bychom rádi, kdyby se změnilo. Řešit by se měl také problém předčasných penzí. Máme jich vysoký podíl a Rada seniorů se obává, že jejich počet může dále skokově růst kvůli digitalizaci a robotizaci NH. Vadí nám, že v českém penzijním systému stále chybí institut minimálního starobního důchodu a také, že případná absence nebo nedůsledná realizace zákona o sociálním bydlení budou nejen zvyšovat příjmovou diferenciaci starobních důchodů, ale velké skupině osob také mohou důstojné stárnutí zkomplikovat. Tady mám na mysli zejména starší, osamocené seniorky a seniory bez kombinovaného důchodu. Právě ti můžou propadnout do skutečné materiální bídě.

Takže konkrétně požadujeme pro současné seniory uskutečnit vstřícnou penzijní reformu, která zajistí důstojné podmínky života 102 000 (penze do 8000 Kč) příjemcům nízkých penzí. Reformu, která systémo-

vě podníti snížení počtu penzí předčasných, podnikatele zaváže přispívat do třetího pilíře na úroveň v Evropě obvyklou a také vytvoří systémové předpoklady pro růst výše českých starobních penzí obecně. Sami uznáte, že patnácté místo České republiky z 24 hodnocených evropských zemí v paritě kupní síly penzí žádná sláva není. S ohledem na nízké starobní penze (11 772 Kč – 31. leden 2017, a 55 procent příjemců na průměrnou starobní penzi nedosahuje) hodláme požadovat seniorské slevy v dopravě, kultuře, v městských sportovních zařízeních, botanických a zoologických zahradách. A v neposlední řadě, jak jsem už naznačil, budeme bojovat za právní nárok na seniorské zastupování. Seniorská centrála a seniorská samospráva nejsou o nic horší než obdobné instituce zaměstnanců nebo zaměstnavatelů, kteří ho mají.

PANE PŘEDSEDO, POMALU SE BLÍŽÍ VOLBY, COŽ BYLO PATRNÉ I Z PROJEVŮ MNOHA POLITIKŮ NA SJEZDU... CO BYSTE JIM VZKÁZAL? A HODLÁ SE RADA SENIORŮ ANGAŽOVAT PŘED VOLBAMI?

Politikům bych chtěl vzkázat tolik, že jejich počínání v našich klíčových problematikách bedlivě sledujeme. A seniory budeme informovat, a to jmenovitě, jak se stalo zvykem, prostřednictvím Doby seniorů i webových stránek Rady seniorů www.rscr.cz. Pokud chtějí seniorské hlasy ve volbách, musí si je zasloužit. Senioři mají dostatek životních zkušeností a nenechají se nachytat na plané sliby, senioři hodnotí skutečné činy!

Co se týče voleb, uspořádáme samozřejmě obvyklé kulaté stoly, ale nic víc. Rada seniorů ČR nemá právo vstupovat do volebního boje, jak by mnozí uvítali a někteří požadují. Jsme korektní, nadstranickou organizací a také jsme seriózním partnerem pěti parlamentních politických stran a naší povinností je seniory informovat, jak která politická strana ovlivnila jejich život. A to samozřejmě učiníme.

Lenka Desatová

Foto: archiv

VÝROČNÍ VOLEBNÍ SCHŮZE SVAZU DŮCHODCŮ VE ŽDÁRU NAD SÁZAVOU

V úvodu schůze vystoupil soubor Žďárček pod vedením paní ředitelky Foralové a pana Schmidta. Po přivítání přítomných přednesla zprávu předsedkyně Svazu důchodců paní Benešová. Starosta města pan Navrátil ocenil práci organizace, připomněl význam spolupráce i výhled na příští období. Předsedkyně poděkovala za spolupráci i finanční pomoc nejen městu Žďár nad Sázavou, ale i obcím Hamry nad Sázavou, Velké Losenice a Vepřové.

Na závěr byl zvolen nový výbor a revizní komise. Věříme, že i v novém složení se nám podaří naplňovat heslo Svazu důchodců – Aby člověk nikdy nebyl sám.

Marie Neugebauerová

Foto: Jan Havlíček

VE VÝROBNĚ GOBELÍNŮ

Krásné chvíle ve výrobě gobelínů ve Valašském Meziříčí a v Muzeu generála Laudona v Novém Jičíně strávili na výletě mikulovští senioři. Muži, kterých bylo poměrně dost, si užili technické podrobnosti na tkalcovských stavech a hlavně pak v moderních expozicích muzea, kde si mohli zastřílet z děla, obléct části výstroje a vzít do rukou zbraně. Ženy obdivovaly mravenčí práci tkadlen i ruční opravy gobelínů a rozplývaly se nad krásou novodobých gobelínů. Třešničkou

na dortu byla návštěva expozice výroby klobouků – králičí srsti počínaje a desítkami modelů (opět s možností vyzkoušení – to bylo legrace!) konče. Pro muže tam byla záplava čepic, kovbojských klobouků, cylindrů apod. Mezi modely à la královna Alžběta, vévodkyně Kate, dostihy v Ascotu byly i nositelné klobouky, které se daly v prodejně koupit.

Dobromila Vičková

Foto: Pavel Soviš

OSLAVA ČARODĚJNIC VE VARNSDORFU

Senioři z Varnsdorfu se na čarodějnickou neděli sešli v klubu Pohádka. K tanci a zábavě hrála kapela Rytma z Mikulášovic, zábava byla na vynikající úrovni, několik jubilantů se dočkalo i svého sóla. Na veselý večer si našli cestu i hosté z Nového Boru a České Lípy. Uprostřed zábavy se v sále objevily čarodějnice a dokonce i jeden čaroděj. Jejich rej byl navzdory věku poměrně divoký, na košťatech létaly jako mladice.

Josef Fuxa

Foto: autor

BÁJEČNÝ POBYT V SEZIMOVĚ ÚSTÍ

Klub seniorů SLUNÍČKO z České Kamenice připravil pro své členy relaxační pobyt v Sezimově Ústí. Více než šest desítek seniorů během svých výletů navštívilo například Tábor či Klokotov, zámek Blatno si zpestřili prohlídkou pivovaru a lihovaru s ochutnávkou a také krmením daňků, čekala je projížďka i lodí po lipenské přehradě. Senioři by rádi poděkovali vedení hotelu MAS za péči i program, který jim připravilo.

Alois Bělota

Foto: autor

SENIORŮ SE STAROSTOU V GETSEMANSKÉ ZAHRADĚ

Na tři desítky členů MO SD v Mikulově se sešly před radnicí se starostou a všichni pak pokračovali v tradiční vycházce na Svatý kopeček. Tentokrát nebylo cílem vystoupat křížovou cestou k Božímu hrobu, ale navštívit Getsemanskou zahradu pod Olivetskou horou. Šli jsme po budování Panonského háje v této lokalitě. Město zajistilo vykácení náletových dřevin a šeríkové houští, což narazilo na nelibost některých občanů. Je ale třeba poznamenat, že tato akce z iniciativy botaničky Regionálního muzea prošla mnohostranným odborným posouzením a místo zahradnických úprav došlo k vytváření Panonského háje čili k obnovování stepního rostlinstva na vápencových skalách. Od loňského roku se na tom

podílejí i dvě naše členky, jejichž úkolem je každodenně odstraňovat plevel, aby neudusil košťavy, kavyly, stepní růže a další rostliny, které sem byly

vysazeny. Šeríky mohou kvést kdekoli, ale naše lokalita je zcela ojedinělá.

Dobromila Vlčková

Foto: Pavel Soviš

JÍZDA HISTORICKOU TRAMVAJÍ

U příležitosti 50. výročí vzniku Klubu důchodců ČKD Trakce jsme jeli historickou pražskou tramvají ze střesovické vozovny. Motorový vůz byl vyroben v Ringhofferově továrně na Smíchově v roce 1924 a elektrická výzbroj v ČKD Kolben ve Vysočanech. Účastníci se bavili nejen při zpěvu národních písniček, ale i při sledování cesty. Byli překvapeni neobvyklou trasou (jelo se vlastně podél míst, kde kdysi bývala slavná značka ČKD), z které si odnesli nezapomenutelné zážitky a vzpomínky na mladé časy.

F. Skála

Foto: autor

SENIORŮ V RAJECKÝCH TEPLICÍCH

Členové výboru seniorů strávili čtyři dny v hotelu Skalka v Rajeckých Teplicích. Dopoledne vyzkoušeli nabídnuté procedury a odpoledne si prohlíželi okolí. Absolvovali výlet z Porubky okolo Slunečních skal do Rajeckých Teplic, v Čičmanech si prohlédli skanzen. Pobyt si zaplatili účastníci z vlastních zdrojů, ale nelitovali, neboť udělali něco pro své zdraví a prošli se krásnou slovenskou přírodou.

Jaroslav Ševčík

Foto: autor

BEZPEČNOST SENIORŮ V OLOMOUCKÉM KRAJI

Krajská Rada seniorů Olomouckého kraje uspořádala ve spolupráci s Krajským ředitelstvím policie Olomouckého kraje a pod záštitou Krajského úřadu Olomouckého kraje další z plánované řady chytrých a vzdělávacích seminářů. Na třicet seniorů přišlo diskutovat do Kongresového sálu Krajského úřadu v Olomouci tentokrát na téma osobní bezpečnost seniorů, bezpečnost seniorů v dopravě a bezpečnost v kyberprostoru.

Cílem semináře byla prevence seniorů a ochrana před nebezpečím, se kterým se mohou potkat doma, ale i na ulici. Účastníci semináře dostali kromě cenných rad prevence také milé propagační dárky, zápisníky s desate-

rem základních pravidel bezpečného chování, křížovky – Policie seniorům a reflexní pásy.

Krajská Rada seniorů Olomouckého kraje děkuje za spolupráci a připravený seminář vedení Krajského

ředitelství policie Olomouckého kraje a také za podporu a vstřícnost Krajskému vedení Olomouckého kraje.

Milena Hesová

Foto: autorka

VÍTKOVICKÁ HLUBINA DO HLOUBKY

Pod tímto názvem se ukrývá projekt, který byl vybrán společností Sodexo, nadací Konto bariéry a SENSEN v rámci iniciativy Plníme přání seniorům. Díky němu se třicet členů Univerzitního klubu seniorů v Ostravě mohlo podrobně seznámit s národní průmyslovou památkou Dolní oblast Vítkovice. Projekt byl rozdělen do čtyř samostatných akcí, které se uskutečnily přímo ve výukových prostorech areálu Dolní oblast Vítkovice. Účastníci vyslechli odborné přednášky, které se vázaly k jednotlivým částem památkové zóny, poté absolvovali prohlídky s erudovanými průvodci. Setkání se seniory se zúčastnil mimo jiné i známý herec, moderátor a hudebník Marek Eben.

Jiří Bárta

Foto autor

SENIORŮ POZNÁVALI MORAVSKÝ KRAS

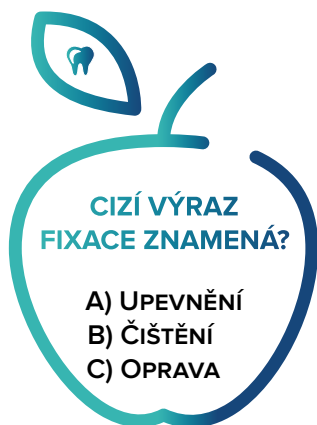
Moravský kras patří mezi nejvýznamnější krasové oblasti ve střední Evropě a největší na území naší republiky. Právě do této oblasti připravil zájezd pro své členy klub seniorů OSŽ. Nejprve účastníci zamířili vlakem z Ostravy do Brna, odkud se vydali autobusem na místo určení. Seniorům se cesta po jeskyních líbila a ačkoliv v jedné bylo hodně schodů z patra do patra, zvládli to všichni. Rádi bychom poděkovali panu Juřeníkovi, který prohlídku po krasu naplánoval a provázel nás.

Helena Čiklová

Foto: autorka

SOUTĚŽTE S COREGOU O BALÍČEK ZUBNÍ HYGIENY

Součástí balíčku je i fixační krém Corega Ochrana dásní, který zajistí přilnutí náhrady až na 12 hodin a pomáhá předcházet podráždění dásní.

Vyhrát můžete i čistící tablety Corega Whitening s aktivním kyslíkem, které pomáhají udržovat originální bělost zubní náhrady, odstraňují odolné skvrny a bakterie způsobující zápach z úst.

Corega® fixační krémy a čistící tablety jsou zdravotnické prostředky.

Balíček obdrží 5 soutěžících, kteří správně odpovědí na soutěžní otázku a odpověď pošlou do **15. června** na mail dobaseniuru@rcsr.cz nebo na adresu Doba seniorů, nám. W. Churchilla 3, 130 00 Praha 3 Žižkov.

TIPY NA ČERVEN

Kam vás pozveme tentokrát? Tak například na zámek Kačina, kde se představují historické včelí úly, do muzea automobilů Tatra nebo na netradiční projížďku vláčkem přírodní rezervací Soos.

KRAJINA ZNAČEK NA ZÁMKU VE ŽDÁRU NAD SÁZAVOU

Historicky první výstavu v České republice, kde hlavní roli hrají turistické značky, představí ve Žďáru nad Sázavou. Ze svých fotografií vytvořil unikátní výstavu s názvem Krajina značek Francouz Stéphane Corbet. Výsledek svého hobby představí na zámku ve Žďáru nad Sázavou od 1. května do 18. června každý den mezi 9. a 18. hodinou.

ZÁMECKÉ ČOKOLÁDOVÉ JARO

Až do letošního 28. července si můžete s vnoučaty užít spoustu pohádek a různé čokoládové dobroty na zámku Staré Hrady u Jičína. Probíhá zde totiž Čokoládové jaro, během něhož si můžete projít tři zážitkové prohlídkové okruhy zaměřené na pohádky, poznáte na 400 pohádkových bytostí, draků, obrů, vodníků i čertů, chybět nebudou rytíři ani princezny a dokonce ani živá zvířátka. A na závěr malý tip určený jen dospělým – během Čokoládového jara budete moci ochutnávat to nejlepší z hradních sklepů – česká i moravská vína a také originální Starohradskou medovinu.

OD HRADBY K PANELÁKU

Hned první červnový den startuje v Muzeu města Brna na Špilberku unikátní výstava, která mapuje středověká a novověká stavební řemesla a zároveň se věnuje stavebnímu vývoji města Brna. Hlavním tématem výstavy je výstavba městské hradby jakožto základního znaku středověkého města a rozvoj panelových sídlišť jako hradby novodobé. Výstava je rozdělená na jednotlivé části, jako je kostel, hradba, měšťanský dům a hrad (pevnost), v nichž se představují jednotlivá stavební řemesla. Součástí výstavy je i prezentace moderního bydlení 19. a 20. století. Velkým lákadlem celé výstavy bezesporu

budou funkční repliky středověkého jeřábu a beranidla z 15. století umístěné v exteriéru hradu. Výstava končí poslední den letošního roku.

KERAMICKÝ MODEL ČESKÉHO KRUMLOVA

Historické centrum města je k vidění do konce letošního roku v Regionálním muzeu v Českém Krumlově. Keramický model v měřítku 1:200 vznikal už v letech 1977–1984 a zobrazuje podobu centra města roku

1800. Autoři modelu Ing. arch. Petr Pešek a keramička Jana Pešková vytvořili městské stavby i terénní členitosti z kolorované pálené hlíny. Model představuje plochu 56 hektarů městské památkové rezervace, zobrazuje na 800 stavebních objektů, nechybí samozřejmě ani řeka Vltava či dnes již neexistující městské opevnění, hradby a brány.

PŘÍRODNÍ REZERVACI SOOS LZE PROJÍŽDĚT DŮLNÍM VLÁČKEM

Úzkorozchodná dráha Kateřina láká letos své návštěvníky na jízdy důlním vláčkem k národní přírodní rezervaci Soos ve Františkových Lázních. Dostanete se tak snadno k u nás

neobvyklé přírodní rezervaci, která je bohatá na minerální prameny, močály a mofety neboli bublající bahenní sopky. V rezervaci Soos je k vidění naprosto unikátní krajina rozrušená erozí a pokrytá žlutou a bílou vrstvou vysrážených minerálních solí. V rezervaci také žije spousta chráněných živočichů, rostou v ní mokřadní a slanomilné rostliny. V místním muzeu se podrobněji seznámíte s okolní přírodou. Takže tento kout v západních Čechách rozhodně stojí za návštěvu. Důlním vláčkem se můžete svézt téměř každý víkend až do září, a to mezi 10. a 17. hodinou. Více informací o projížďce úzkokolejkou Kateřina najdete na internetových stránkách www.draha-katerina.cz.

KRÁLOVSTVÍ VČEL NA ZÁMKU KAČINA

Do 30. října máte možnost na zámku Kačina v Muzeu českého venkova navštívit výstavu Království včel, na níž se představují různé druhy obydlí tohoto hmyzu, jako jsou například vyřezávané úly. V proskleném funkčním úlu si můžete zblízka prohlédnout život včel. Bezesporu nejcenějším exponátem výstavy je úl zdobený reliéfem narození Páně, který byl pravděpodobně určen pro dvě včelstva. Dílo pochází od neznámého lidového řezbáře a jeho doba vzniku se datuje přibližně do 18. století. Venku bude nainstalován zřejmě nejstarší úl. Jde o tzv. desaterák, pojmenovaný podle počtu včelstev, pro nějž byl vyroben. Na úlu se nachází vročení 1673 a nechybí ani původní nápis „Jesus Maria“ – každé písmeno nápisu označovalo jedno včelstvo. Dokonce se traduje, že v úlu včelařil Jan Amos Komenský. Součástí výstavy bude také prezentace nejrůznějších včelařských pomůcek.

Simona Lišková

A close-up portrait of a woman with short, wavy brown hair and blue eyes. She is wearing a blue turtleneck sweater and looking directly at the camera with a slight smile. The background is a blurred outdoor scene with greenery and a building.

KRISTÍNA
KAREŠOVÁ
CTILSKÁ

KRISTINA VÁŇOVÁ: KARL ČAPEK STÁŘÍ

Karel Čapek se nebál označit pravdu pravdou a lež lží, a to i tehdy, když se to nehodilo. I proto jsou jeho myšlenky dodnes aktuální, i proto na něj můžeme být hrdi.

Jeho knihy stále vycházejí a vyhledávají je jak mladí, tak starší čtenáři. Kristina Váňová stojí v čele Památníku Karla Čapka na Strži už víc než dvacet let. Potvrzuje, že kvůli zájmu o život a odkaz Karla Čapka přicházejí do Strže návštěvníci všech věkových kategorií od malých dětí až po kluby seniorů z okolí, ze vzdálenějších míst naší vlasti, ale i z daleké ciziny. ►

► **ZAJÍMALA JSTE SE O KARLA ČAPKA JEŠTĚ DŘÍV, NEŽ JSTE SE STALA ŘEDITELKOU JEHO PAMÁTNÍKU?**

Potkávám ho vlastně od dětství. Babička s dědou bydleli v nedaleké Staré Hutí, trávil jsem tu každé prázdniny. Chodili jsme se koupat do rybníku vedle Strže, bylo to pro nás děti velmi tajemné místo plné kouzla. Samozřejmě jsem měla v knihovně Dášeňku i Devatero pohádek a postupně, jak jsem dospívala, přibývaly další knihy...

CO ROZHODLO O TOM, ŽE JSTE PRÁCI V PAMÁTNÍKU PŘIJALA?

Místo mě přitahovalo odjakživa, ale žila a pracovala jsem v Praze. Po narození dětí jsme se ale rozhodli přestěhovat se do domku po babičce, aby byly děti blíž přírodě. Na mateřské dovolené jsem byla v době sametové revoluce, a tenkrát se zdálo, že Památník Karla Čapka dostanou v restituci potomci majitelů a dojde k jeho zániku. Oslovili mě místní lidé, abychom podnikli něco pro jeho záchranu. Protože jsem do té doby pracovala jako úřednice v kulturní sféře, měla jsem jakés takés zkušenosti a spolu s jedním důchodcem a jedním invalidním důchodcem jsme založili nadaci na záchranu památníku.

LIDÉ TU ASI BYLI NA ČAPKY PYŠNÍ...

Ne tak úplně. Strž stojí trochu stranou za vesnicí. Byli tu pamětníci Karla Čapka, ale přátelé především paní Olgy, kteří přijížděli luxusními auty v noblesních šatech, jim moc blízkí být nemohli. Stará Huť byla chudá vesnice, kde muži pracovali především v železářských hutích a ženy šily podomácku rukavice. Na Čapka ale všichni vzpomínali jako na velmi přátelského a zdvořilého člověka a stáli o to, aby památník zůstal zachován.

KDY TADY PAMÁTNÍK VŮBEC VZNIKL?

Po svatbě Čapka s Olgou Scheinpflugovou dostali novomanželé vilu do doživotního užívání jako svatební dar od bratra manžela Čapkovy sestry Heleny. Po Únoru byl dům znárodněn a paní Olga ho musela opustit, v roce 1963 se i jejím velkým

přičiněním podařilo vybudovat zde muzeum. Po roce 1989 ale Památníkový ústav neměl o dům zájem, protože vila nebyla architektonicky tak cenná a Památník národního písemnictví měl v té době existenční starosti. Nakonec se naštěstí ukázalo, že i restituenti by byli rádi, kdyby muzeum pokračovalo, jen neměli prostředky na jeho provoz.

TAKŽE VAŠE NADACE SE DO TOHO VLOŽILA...

Ano, zafungovala, došlo ke shodě. Noví majitelé pronajali objekt za symbolické dvě koruny ročně, stát souhlasil s převzetím památníku a uvolnil prostředky na první expozici, Památník národního písemnictví se zavázal vytvořit scénář nové expozice, nadace nasbírala peníze na celkovou rekonstrukci domu. Byl to milion korun – peníze nám darovaly různé instituce, ale co bylo velmi důležité, sbírali i žáci základních škol, prostředky posílali herci, seniorské kluby... moc jsme si toho vážili.

A VY JSTE SE STALA ŘEDITELKOU PAMÁTNÍKU...

Ano, ale v plánu jsem to neměla. Chtěla jsem se věnovat ochraně přírody, nakonec mě oslovili a zůstala jsem tu. Mělo to tak být a nelituji toho, i když začátky byly krušné. Žádné velké zkušenosti s rekonstrukcemi objektů jsem neměla, často docházely peníze, problémů bylo

dost a dost, stálo mě to mnoho probdělých nocí. Když už jsem nevěděla kudy kam a chtěla utéct, vzpomněla jsem si na dvě podkovy, které našel Karel Čapek při svých toulkách krajinou a umístil je na práh svého domu, aby každému, kdo přijde, přinesly štěstí. Chodila jsem si na ně stoupat a doufala, že to dotáhneme ke zdárnému konci. A povedlo se.

ZA JAK DLOUHO SE PODAŘILO DÍLO DOKONČIT?

Nastoupila jsem v roce 95, rekonstrukce domu trvala čtyři měsíce a pak se začala instalovat nová expozice. Otevřela se v roce 1997, o rok později jsme otevírali i expozici Ferdinanda Peroutky a v roce 1999 i expozici Olgy Scheinpflugové.

KTEROU ČAPKOVU KNIHU MÁTE NEJRADĚJI?

Nejčastěji беру do ruky jeho Obyčejný život. Dokáže oslovit jak intelektuály, tak běžné čtenáře v různých věkových skupinách. Člověk tu spolu s ním prochází celým životem, je to taková životní bilance, kde si každý může najít to své. Pro ty, kteří zatím Čapka „neobjevili“, bych doporučila jeho povídky – jsou to úžasné, drobné drahokamy, z nichž ze všeho nejvíc cítíme lidství.

JAKÝ BYL ČAPKŮV VZTAH KE STRŽI?

On to tu miloval. Kdykoliv měl čas, vracel se sem, místo mu učarova-

lo svou přírodní krásou a jistě mu i v časech zlých připomínalo jeho šťastné dětství. Na počátku jeho životní cesty stály Malé Svatoňovice se svými lidovými slavnostmi, poutěmi, vzpomínkami na rodiče, Strž jeho život uzavřela. Ještě ji ani neznal, když dopsal hru Loupežník o střetu mladé a staré generace, a v popisu místa děje se objevuje bílý dům uprostřed lesů obklopený zdí – popis odpovídá vile na Strži. To místo ho v mysli provázelo a bylo mu předurčeno...

JACÍ NÁVŠTĚVNÍCI ZA NÍM PŘIJÍŽDĚLI?

Bylo to mnoho zajímavých lidí, především Ferdinand Peroutka, ten tu měl dokonce i svůj pokojík. Za paní Olgou přijížděli její přátelé, herci, častým a milým hostem tu byla Leopolda Dostalová, kolegyně z Národního divadla. Její manžel, sochař Karel Dvořák, je autorem poslední podobizny Karla Čapka, vytvořil jeho bustu, kterou je možné si v památníku prohlédnout. Bylo tu tradicí, že každý z návštěvníků dostal do ruky pracovní nástroj a zapojil se do drobných oprav, dodnes tu na ně nacházíme památku v podobě třeba zpevněného břehu či dna potoku, který prochází zahradou.

CO PAMÁTNÍK KARLA ČAPKA NÁVŠTĚVNÍKŮM NABÍZÍ?

Od samého začátku jsme se snažili vybudovat nejen muzeum Čapkovy doby, ale vytvořit i otevřený prostor pro různé aktivity, které souzní s naším posláním. Postavili jsme zahradní pódium, kde se v létě konají ochotnická představení s nádhernou atmosférou. Další tradiční akcí je květnový Den pejsků – zábavné odpoledne pro celé rodiny na počest Čapkovy Dášeňky. Pořádáme příležitostné výstavy, které obohacují stálou expozici, propojujeme Čapkovu tvorbu s jednotlivými ročními obdobími – takže Čapkovy Vánoce, Velikonoce nebo podzimní Svátek spadaného listí.

VY JSTE TU VYBUDOVALI I NAUČNÉ STEZKY...

Ano, otevřeli jsme je před dvěma lety. Jsou to tři okruhy, ten nejméně

náročný měří dva kilometry a vede krásnou pasáží české krajiny s různými zastaveními a informačními tabulemi. Je to pro seniory ideální vycházka. Další okruhy – ten sedmikilometrový k toku říčky Kocáby i nejnáročnější, desetikilometrový, k dnes už bohužel zpuštěnému místu bývalého plechhamru, seznamují návštěvníky s jinými zajímavými zákoutími přírody, kterou Čapek pro jejich romantiku a krásu tak miloval.

V KTERÉM ROČNÍM OBDOBÍ JE STRŽ NEJKRÁSNEJŠÍ?

Po celý rok. Na jaře tu zpívají ptáci, v trávě se najednou objeví spousta kytiček, celé se to tu nádherně probouzí. V létě je tu i v největším vedru příjemný chládek, zahrada je plná stromů a příjemná stinná zákoutí s lavičkami přímo vybízejí k posezení. Na podzim se stromy začnou intenzivně zbarvovat. Po Čapkovi tu zůstalo ještě několik keřů, které sám sázel a které se zvláštním způsobem zabarvují. Podzimní nostalgie usínání přírody tu má své kouzlo, které on sám se svými sklony k melancholii intenzivně prožíval a cítil. A zima? Když napadne sníh a všechno utichne, nádherně.

JAKÝ BYL VZTAH KARLA ČAPKA K SENIORŮM?

Byl vychován k velké úctě ke starší generaci a měl mnoho přátel o generaci starších. Dobře známa je jeho téměř synovská láska k T. G. Masarykovi. Kromě rodičů miloval i své prarodiče, zejména babičku z matčiny strany, která děti vychovávala, a přestože zemřela, když už byl dospělý, velmi ho to zasáhlo. Jednoznačně stárí ctil, a přestože zemřel v necelých 50 letech, svou intuicí stárí dobře rozuměl.

MÁTE MEZI NÁVŠTĚVNÍKY HODNĚ SENIORŮ?

V dnešní době tvoří seniory významný díl našich návštěvníků. Připravili jsme zvýhodněnou rodinnou vstupenku pro dvě děti, jejich rodiče a dva seniory, protože právě takové rodiny nás často navštěvují, jako by Čapek generace spojoval. Děti sem přivázejí své starší rodiče, aby jim do-

PAMÁTNÍK KARLA ČAPKA

Expozice zaměřená na život a dílo Karla Čapka, Olgu Scheinpflugovou a Ferdinanda Peroutku.

Oficiální web:

www.capek-karel-pamatnik.cz

VSTUPNÉ

Plné vstupné: 40 Kč

Zlevněné vstupné

(studenti, důchodci): 20 Kč

Zdarma: děti do 6 let, ZTP

OTEVÍRACÍ DOBA

V dubnu až v říjnu denně kromě pondělí od 9 do 17 hodin, od listopadu do března v pondělí až v pátek od 9 do 16 hodin.

V zimním období otevřeno v sobotu a v neděli jen pro předem objednané skupiny o minimálním počtu deseti osob.

**30. 9. 2017 od 14 hodin –
Svátek barevného listí**

**Vernisáž výstavy, zahradní
koncert, tradiční občerstvení.**

prály zážitek s Karlem Čapkem, který byl zejména pro starší generaci významným symbolem a hodně pro ni znamenal. Přijíždějí k nám ale i seniorské kluby či skupinky aktivních seniorů, kteří pěší vycházkou přijdou, v cukrárně v Dobříši si pochutnají na dortíku a vláčkem odjíždějí. Máme z toho radost.

DOVOLTE JEŠTĚ POSLEDNÍ OTÁZKU. MYSLÍTE, ŽE JE ČAPEK AKTUÁLNÍ I DNES?

Dokonce bych řekla, že čím dál aktuálnější. V dnešní době dochází k relativizaci hodnot, lež je často přijímána s velkou tolerancí, a to si myslím, že Čapek v době mnichovské vyjádřil ve svém textu naprosto jasně: Bože, vrať světu pravdu. Je to víc než ozbrojení, okřídlená lež se vysměje všem vašim zdem, všem vašim pevnostem. Slova tesaná do kamene. Je přece nutné znovu si nastavit hodnoty, morálku, vědět, že zlo je vždycky zlo a lež je vždycky lež.

Eva Procházková

Foto: Ondřej Kepka

LENTILKY

ŠLY DO SVĚTA

Po dílech, kdy jsme se v našem seriálu o českých objevech, vynálezech a unikátech věnovali českým vědcům a jejich objevům, je čas zabrousit zase do jiných oblastí, co říkáte? Určitě je znáte, docela jistě je znají vaše děti a možná i vnuci, ale možná netušíte, že je to opravdu světový unikát, něco, co se zrodilo v našich zemích. Řeč je o lentilkách, které letos slaví své 110. narozeniny.

Co říkáte? Že světově proslulejší jsou možná dnes podobné bonbony M&M's původem z Ameriky? Možná ano, ale věřte nevěřte, světlo světa spatřily až pěkných pár let po lentilkách z našeho Holešova.

Psal se rok 1863, když Philipp Kneisl nechal na obecním úřadě v Holešově zaprotokolovat svoji živnost na tovární výrobu kandytů. Tedy, on tak učinil téměř na sklonku roku, jeho žádost byla na tehdejším okresním úřadě města Holešova zaregistrována 30. listopadu. To jen pro přesnost. Philipp se však hned hbitě a s chutí pustil do práce, i když jeho výroba v továrničce a krámku (v dnešní Palackého ulici) byla zprvu velmi primitivní. Nicméně dařilo se, výroba se rychle zvyšovala, a tudíž bylo možno ji i zdokonalovat. Firma brzy zaměstnávala 20 dělníků a rozšiřovala se až do dnešní ulice dr. Groha.

Vyráběli tu zejména oblíbené cukrové špalky, karamely, k dostání bylo proslazované ovoce, marmelády, ale také bonbony či furé. Když o dvacet let později Philipp Kneisl zemřel, ujala se vedení podniku jeho žena Alžběta. Na přelomu století se pak rozhodla ho předat synům Rudolfovi a Philippovi.

NOVINKY V SORTIMENTU, VÝSTAVBA NOVÉHO ZÁVODU

Oba synové se podniku ujali a pustili se také do investic a rozšíření sortimentu. V roce 1906 pořídili nové stroje a spustili výrobu čokoládového zboží. Tabulkovou čokoládu doplnily vánoční kolekce a dutá vajíčka. Zača-

lo se vyrábět kakao, stejně jako kávové speciality, želatinové výrobky, karamely, zdravotní bonbony proti kašli a nachlazení. O rok později bratři pořídili dražovací kotle a začali s výrobou cukrem obalené čokoládové čocky a fazole – světlo světa spatřily první lentilky. Své jméno dostaly ale až v roce 1913, kdy Philipp Kneisl nechal název Lentilky zaregistrovat.

Výroba a sortiment se rozšířily tak, že ceník firmy Kneisl obsahoval víc než 70 druhů sladkostí. Bylo jasné, že ve stisnutých prostorách nelze dál expandovat a ani zdokonalovat výrobu, takže se bratři rozhodli pro výstavbu velké a moderní tovární budovy. Když hledali vhodné místo, zaujal je pozemek v katastru obce Všetuly, který nabízel možnost napojení vlastní vlečkou na železniční trať Kojetín–Těšín. Velkou roli sehrála i blízkost cukrovaru. Bylo rozhodnuto a začalo se se stavbou. Do nového objektu byl provoz firmy Kneisl přemístěn v roce 1910.

O dva roky později vyplácí Philipp Kneisl svého bratra a stává se jediným majitelem. S firmou Stich vybuduje v Brumovicích u Opavy závod na výrobu oplatků a z těchto polotovarů a své čokolády vyrábí ve Všetulích další zboží – neapolitánky, dezerty, dortíčky.

V roce 1912 si firma Kneisl registruje i svou první ochrannou známku SFINX a logo s motivem egyptské sfingy. Tato značka se objevovala často v rozmanité produkci Kneislova závodu. Po první světové válce se ocitá firma Kneisl v Českosloven-

ské republice. Proslula jakostí výrobků, mezi nimiž vynikla čokoláda s ochrannou značkou PEKA. Továrna ve Všetulích byla postupně rozšiřována přístavbou dalších výrobních prostorů a její vývoj za éry bývalého majitele byl dokončen v roce 1942. V roce 1934 začíná firma s novou obchodní strategií – zaměřuje se na prodej ve vlastních prodejnách. A daří se.

PO VÁLCE ODSUN A ZNÁRODNĚNÍ, PO REVOLUCI PRIVATIZACE

I když rodina majitele Kneisla patřila k Němcům a stejně i rodiny všech vedoucích pracovníků, nebylo známo, že by někoho udali nebo jinak pronásledovali. Přesto byla rodina po válce odsunuta. Po osvobození oba synové posledního majitele v ČSR dr. Walter Kneisl a dipl. ing. Wilfried Kneisl získali v hornobavorském Geretsriedu nevyužitou budovu a zřídili v ní továrnu na čokoládu a cukrovinky. V osmdesátých letech přebírá iniciativu čtvrtá generace Kneislů, Hilmar a Michael. Specializují se na výrobu ovoce v čokoládě a vlastní prodej.

Po osvobození byli jmenováni národními správci Josef Tihlář a Stanislav Konečný. Sortiment tehdy činilo čokoládové i nečokoládové dražé, karmely, čokoláda a kakao. Vánoční kolekce, velikonoční zboží, čokoládové krokety i figurky byly dodávány od roku 1947 i do USA, zemí Beneluxu a Velké Británie. Po únoru 1948 byla továrna znárodněna, s platností od 1. 1. 1949 byl pak vytvořen národní podnik Sfinx, do něhož bylo začleněno šest závodů. Podnikové ředitelství Sfinx sídlilo ve Všetulích. Od 1. 10. 1963 dochází k další reorganizaci, při které se Sfinx stává závodem oborového podniku Československých čokoládoven Praha-Modřany. V roce 1980 došlo k modernizaci u výroby lentilek.

Nová kapitola továrny Sfinx se začala psát v roce 1992, kdy došlo k privatizaci akciové společnosti Čokoládovny, a. s., jejíž součástí byl i závod Sfinx.

JAK SE DĚLÁ LENTILKA

V současné době se vyrobí za jeden den skoro šest milionů lentilek v sedmi barvách – žlutá, červená, modrá, zelená, fialová, růžová a oranžová.

EXTRA INFO

M&M's

Češi můžou být na tuto cukrovinku pyšní. Předběhli jsme totiž ve výrobě o třicet let Ameriku. Výrobce konkurenčních bonbonů M&M's je uvedl na trh až v roce 1937. A úspěchy mají tyto české bonbony i v zahraničí. Vyvážejí se do Anglie, Německa, Slovenska, Nizozemska či Maďarska.

LENTILKY

Jméno pochází z latinského lenticula, což v překladu znamená čočka.

Původně se dělaly i lentilky hnědé, ale ty byly později nahrazeny žlutými. Lentilky vznikají v obřích míchačkách. Uvnitř se mezi jednotlivými technologickými kroky míchá čokoládová čočka. Na ni se nanáší vrstva křupavé, barevné a cukrové hmoty. K tomu, aby vznikla specifická barevná lentilková krusta, je zapotřebí dostatek času. Celý cyklus se totiž opakuje pětasedesátkrát, což zabere osm hodin!

Lenka Desatová

I RODIČ V DŮCHODU MUSÍ PLATIT VÝŽIVNÉ NA SVÉ DÍTĚ

Dobrý den, prosím o radu, mám dítě s bývalým manželem, který měl stanovenou výživné na dceru 1400 Kč, a to od minulého roku. V letošním roce šel do starobního důchodu a zatelefonoval mi, že z toho důvodu již nebude platit výživné. Od začátku letošního roku zatím žádné výživné neposlal. Nyní se pohybuje neznámo kde, neznám ani jeho současné bydliště, tak si nemohu ověřit, zda má či nemá nějaký majetek nebo přivýdělek k důchodu. Slyšela jsem, že existuje nějaká sociální dávka, která mi nahradí to, co má platit otec. Že to zaplatí za otce a pak to vymáhají po něm. Výživné mi velmi chybí. Jak mám, prosím, postupovat a mám vůbec šanci ho nějak vymoci. Jde to i zpětně?

Děkuji velmi za odpověď.

P. Z., Brno-Slatina

Vážená paní, děkuji za důvěru, s níž jste se na naši poradnu obrátila. Věc vám objasní odpověď na několik otázek.

JAK VZNIKÁ VYŽIVOVACÍ POVINNOST?

Lze říci, že vyživovací povinnost k dětem vzniká ze zákona.

CO KDYŽ JI RODIČ NEPLNÍ?

V případě, že některý rodič svoji vyživovací povinnost neplní, je mu tato povinnost stanovena soudně. V případě, že se rodiče dohodnou, je soudem schválena dohoda rodičů o plnění a výši této vyživovací povinnosti. Takové schválení dohody má stejnou váhu, jako když výživné stanoví soud.

CO S RODIČEM, KTERÝ NEPLNÍ ANI ROZHODNUTÍ SOUDU?

Pokud jeden z rodičů neplní dobrovolně svou vyživovací povinnost stanovenou soudem, je třeba tuto vyživovací povinnost po povinném rodiči vymáhat.

JAK PLNĚNÍ VYŽIVOVACÍ POVINNOSTI VYMÁHAT?

Vzhledem k tomu, že ve svém dotazu uvádíte, že existuje pravomocné rozhodnutí soudu, můžete se obrátit přímo na exekutora. Ve většině případů jde o rychlý způsob provedení exekuce. Je třeba podat exekuční návrh podle zákona o soudních exekutorech a exekuční činnosti. Ten je třeba podat přímo k rukám soudního exekutora. Vzniklé náklady exekuce

ního řízení hradí povinný. Na tomto místě je však třeba upozornit na to, že je nezbytné zjistit, zda povinný má majetek, z něhož by bylo možné náklady exekučního řízení uspokojit.

POZOR! V opačném případě byste tyto náklady musela hradit vy a dlužné výživné by bylo nevymahatelné.

JAK ZJISTIT ÚDAJE O POVINNÉM?

Uvádíte, že nevíte, kde bývalý manžel bydlí, ani zda a jaké má příjmy či majetek. V této věci se můžete obrátit na soud s žádostí o zjištění těchto údajů, a to za účelem vymáhání výživného.

JAKÉ DALŠÍ MOŽNOSTI DÁVÁ PRÁVNÍ ÚPRAVA?

Kromě samotného vymáhání výživného lze podat trestní oznámení pro podezření z trestného činu zanedbání povinné výživy. Trestní zákoník stanoví, že tohoto trestného činu se dopustí ten, kdo neplní, ať už z nedbalosti či úmyslně, svou zákonnou povinnost vyživovat nebo zaopatřovat jiného po dobu delší než čtyři měsíce, které již ve vašem případě byly naplněny.

CO VYPLÝVÁ Z CHOVÁNÍ OTCE DÍTĚTE?

Otec dítěte postupoval protiprávně, protože to, že je ve starobním důchodu, není důvodem pro neplacení výživného. Z dotazu vyplývá, že nepodal soudu návrh na snížení výše soudem stanoveného výživného, v tom případě je poslední soudní

rozhodnutí platné a částku v něm uvedenou musí hradit.

CO DÁL?

S ohledem na shora uvedené doporučuji dlužné výživné za vaši dceru vymáhat všemi prostředky, které vám dává současná právní úprava. Existuje totiž poměrně rychlá šance na jeho vymození, protože máte vykonatelný exekuční titul, kterým je, jak uvádím, rozhodnutí o povinnosti platit výživné. Znovu opakuji, otec vaší dcery i jako starobní důchodce je povinný tuto povinnost plnit. Pokud tomu tak není, lze splnění této povinnosti vymáhat za celou dobu, po níž výživné placeno nebylo. K tomuto však lze přikročit až poté, co zjistíte současné bydliště otce dítěte, jeho příjmy a majetkové poměry.

EXISTUJE SOCIÁLNÍ ČI JINÁ DÁVKA NAHRAZUJÍCÍ VÝŽIVNÉ?

V současné právní úpravě není uvedena žádná dávka, která by nahradila výživné.

JUDr. Zdeňka Vejvalková

odborná právní poradkyně RS ČR Brno

MUSÍ NÁJEMCE PLATIT ZVÝŠENÉ NÁJEMNÉ Z BYTU ZA VŠECH OKOLNOSTÍ?

DEFINICE PROBLÉMU

Nájemce bydlí v bytě na základě nájemní smlouvy na dobu neurčitou a platí nájemné, které bylo dosaženo v době, kdy pronajímatel mohl jednostranným právním úkonem každým rokem nájemné zvyšovat až do úrovně stanovené oznámením Ministerstva pro místní rozvoj České republiky. Toto nájemné vztažené na čtvereční metr bytu činilo 140 Kč měsíčně. V loňském roce pronajímatel nájemci oznámil, že mu nájemné zvyšuje od 1. ledna 2017 na 155 Kč. Dále trval na placení příspěvku do fondu oprav, což činilo a dosud činí dalších 600 Kč měsíčně. Nájemce se stanoveným nájemným do 2 měsíců po doručení oznámení o vyšším nájemném nesouhlasil a navrhnul platit 150 Kč za čtvereční metr měsíčně a žádný příspěvek do fondu oprav. Pronajímatel nájemce několikrát navštívil a argumentoval, že by mohl požadovat nájemné až 250 Kč měsíčně a to neudělá, pokud mu nájemce od 1. ledna 2017 vyhoví. V tom okamžiku nájemce navštívil bytovou poradnu a žádal o návrh řešení, jak by měl dále postupovat.

CO ŘÍKÁ NOVÝ OBČANSKÝ ZÁKON

Pronajímatel může na nájemci požadovat zvýšení nájemného maximálně jednou ročně a až do výše nepřesahující zvýšení o 20 % za poslední tři roky včetně dosud provedeného zvýšení v tomto období. Musí tento požadavek zdůvodnit, že mu jde o dosažení nájemného co do místa a času obvyklého. Postup o stanovení podrobností a postupu pro zjištění srovnatelného nájemného obvyklého v daném místě stanoví nařízení vlády č. 453/2013 Sb.

Pokud nájemce obdrží návrh zvýšení nájemného a akceptuje jej, začne platit zvýšené nájemné počínaje

třetím měsícem od doručení, pokud pronajímatel nestanovil počátek vyššího nájemného pozdější. Pokud nájemce s návrhem nesouhlasí, sdělí svůj nesouhlas pronajímateli do dvou měsíců od doručení návrhu. Pronajímatel pak má možnost požádat do tří měsíců místně příslušný soud, aby nájemné stanovil. K později doručenému návrhu soud nepřihlíží.

K DOSAVADNÍMU POSTUPU NÁJEMCE

Poradce v bytové poradně zjistil, že nájemce reagoval při odmítnutí návrhu vůči pronajímateli včas a tím, že navrhl rovněž zvýšení nájemného, byť nižší, než navrhoval pronajímatel. Tím nájemce pronajímatelův návrh nepřijal. Návrh nájemce zase nepřijal pronajímatel.

Poradce dále konstatoval, že nájemce není vlastníkem bytu, a tedy společenství vlastníků prostřednictvím pronajímatele žádný příspěvek do fondu oprav platit nemusí, protože to je povinností vlastníka bytu, tedy pronajímatele, aby příspěvek hradil z obdrženého nájemného.

Pokud se jedná o argumentaci pronajímatele, že by mohl požadovat nájemné až 250 Kč za čtvereční metr měsíčně, je třeba hledat odpověď ve zmíněném vládním nařízení.

VLÁDNÍ NAŘÍZENÍ Č. 453/2013 SB.

Pro účely tohoto nařízení se rozumí

- ▶ srovnatelným nájemným nájemné placené v současné době za srovnatelný byt v domě ve srovnatelném místě a v obdobných dalších podmínkách rozhodných pro výši ujednaného nájemného
- ▶ srovnatelným nájemným obvyklým v daném místě souhrnná veličina srovnatelných nájemných

- ▶ charakteristikou právní a věcné skutečnosti ovlivňující výši nájemného uvedené v přílohách č. 1 a 2 k tomuto nařízení

Ke zjištění srovnatelného nájemného obvyklého v daném místě se pro konkrétní byt použijí následující způsoby

- ▶ porovnání posudku znalce o výši obvyklého nájemného, která je pro konkrétní byt považována za srovnatelné nájemné obvyklé v daném místě
- ▶ stanovení na základě prokazatelného doložení výše nejméně tří srovnatelných nájemných

Podle poradce pronajímatel žádným z uvedených způsobů výši požadovaného nájemného nezdůvodnil a použil jen slovní nátlak s cílem nájemce zastrážit a docílit jeho souhlasu.

DALŠÍ MOŽNÝ POSTUP

Bytový poradce nájemci doporučil dále s pronajímatelem ukončit opakované a marné verbální vyjednávání a vyčkat, zda pronajímatel využije do tří měsíců soud ke stanovení jeho oprávnění požadovat nájemné ve výši 155 Kč měsíčně za čtvereční metr bytu. Protože nájemcem navrhované nájemné 150 Kč měsíčně za čtvereční metr bytu pronajímatel rovněž nepřijal, nemá smysl mu toto nepřijaté nájemné od 1. ledna 2017 hradit, a tedy je správné dále hradit dosavadní smluvní nájemné ve výši 145 Kč za čtvereční metr měsíčně, ale bez 600 Kč měsíčně za údajný odvod společenství vlastníků do fondu oprav. Podle názoru bytového poradce soud podání pronajímatele, pokud vůbec podáno bude, jako neodůvodněné nepřijme.

Ing. Karel Hanauer

bytová poradna Rady seniorů ČR Praha

PROBLÉM SENIORKY S CENOU ZA VYTÁPĚNÍ 2015 TRVÁ

Paní užívá nájemní byt o započítatelné ploše 32,7 m². V roce 2016 obdržela vyúčtování ceny za jeho vytápění a po porovnání se sousedkami z okolí usoudila, že je cena nehorázná. Navštívila proto bytovou poradnu Rady seniorů České republiky, kde má podle časopisu Doba seniorů právo na poradenství jako seniorka bezplatně.

FORMULACE PROBLÉMU

Pro zúčtovací období rok 2015 je nutné k rozpočítání spotřeby tepla v bytovém domě a ke konečnému zúčtování proti zaplaceným měsíčním zálohám použít tehdy platný předpis, vyhlášku Ministerstva pro místní rozvoj České republiky č. 372/2001 Sb. Poradce nejprve zkontroloval, zda vyúčtování od správce obsahuje podrobnosti taxativně v předpisu uvedené a nutné pro kontrolu správnosti. Zjistil následující údaje:

- ▶ Celkem účtovaný náklad za bytový dům 607 631,52 Kč
- ▶ Celkem dodané teplo k vytápění domu 1 788,48 GJ
- ▶ Započítatelná plocha za dům 3 633,68 m²
- ▶ Měrná cena tepla za vytápění domu 0,4922 GJ/m² započítatelné plochy
- ▶ Přepočtené náklady bytových měřičů tepla 284 268,25 jednotky
- ▶ Přepočtený náklad měřiče tepla v bytu 7 097,57 jednotky, použito však 7655,37 jednotky
- ▶ Rozdělení nákladů na vytápění do složky základní a spotřební v poměru 60 ku 40 %
- ▶ Účtovaná cena za vytápění bytu 7655,37 Kč

Úkolem bylo překontrolovat, zda jsou údaje potřebné ke kontrole úplné, a zjistit, zda je účtovaná cena v pořádku.

POSTUP PORADCE

Poradce v rámci bezplatného poradenství zjistil, že údaje potřebné ke kontrole jsou úplné. Výpočtem zjistil, že z ceny požadované správcem a z dalších údajů ve vyúčtování obsažených je měrná spotřeba tepla k vytápění bytu přesně ve výši 140 %. Pro zjištění, proč byl počet přepočtených jednotek správcem uměle navýšen, nabídl klientce podrobnější výpočet.

PODROBNĚJŠÍ VÝPOČTY

Vyhláška č. 372/2001 Sb. umožňovala konečným spotřebitelům, kteří při vytápění dosáhnou vyšší měrné spotřeby tepla, než je střední hodnota pro zúčtovací jednotku, správcem upravit cenu za vytápění tak, aby jejich měrná spotřeba byla v rozmezí plus minus 40 % od hodnoty střední. A naopak u spotřebitelů se spotřebou pod 60 % průměru cenu navýšit k dosažení alespoň 60 % průměru.

Bylo tedy poradci ihned podezřelé, zda správce v tomto případě k navýšení přikročil, byť z nejasných důvodů. Poradce se zkusmo výpočtem pokusil stanovit výslednou cenu služby vytápění s použitím původních přepočtených dílků bytového měřiče, a z ní pak stanovit měrnou spotřebu tepla na m² započítatelné plochy bytu. Zjistil, že v takovém případě by byla měrná spotřeba tepla k vytápění bytu ne 140 %, ale 128,9 % hodnoty střední měrné spotřeby za dům. Nebyl tedy žádný důvod klientce počet přepočtených dílků na bytovém měřiči navyšovat, protože už nad průměrem byla, horní hranici nepřekročila, a nebylo tedy třeba ji dále cenu služby zdražovat.

Navýšením dílků a tím ceny služby omylem správce tak klientka mohla přijít o 557 Kč.

DOPORUČENÍ PORADCE

Uplatnit reklamaci vyúčtování a požadovat na pronajímateli zdůvod-

nění, proč byly přepočtené dílky navýšeny, když k tomu podle platné vyhlášky zjevně důvod nebyl. Klientce poradce doporučil, pokud nebude reklamace řádně projednána a výpočet zdůvodněn, aby uhradila nedoplatek ve výši o 557 Kč nižší a prohlásila tento nedoplatek za formu zálohy do vyjasnění případu.

VÝSLEDEK PO ROCE

Klientka nelenila a pokusila se kromě reklamace o nápravu mimo soudně písemnou formou na České energetické inspekci, na Energetickém regulačním úřadu, na živnostenském odboru městské části atd., ale vždy s výsledkem, že, jak svorně uvedli „nemohou do smluvního vztahu mezi ní a pronajímatelem zasahovat“. Podle posledního zjištění rozhovorem s klientkou poradny správce i pronajímatel stále trvají na prohlášení, že z jejich strany je „vše v pořádku a nehodlají ve věci nic činit, kromě toho, že budou evidovat její dluh“.

Jenže mezi touto dobou byla vyhláška č. 372/2001 Sb. zrušena a nahrazena novým předpisem téhož ministerstva č. 269/2015 Sb. Ta mění ochranné rozmezí středních hodnot měrné spotřeby tepla na vytápění na minus 20 % až plus 200 % střední hodnoty. Zároveň mění postup pronajímatele, v jakém pořadí se musí rozdělit celkový náklad na vytápění mezi konečné spotřebitele této služby.

Seniorka se tedy může dočkat ještě dalších překvapení, kde už může jít řádově ne o stokoruny ale o tisícikoruny vyžadované navíc. Nedokonalé předpisy a nekompetentnost úřadů ji zřejmě budou i nadále ztrpčovat život, pokud se nerozhodne, ač nerada, s pronajímatelem soudit.

Ing. Karel Hanauer

bytová poradna Rady seniorů ČR Praha

MNOŽÍRNY

Osvětových článků na toto téma už bylo napsáno víc než dost. Ale na druhou stranu jich asi dost není. Lidé si pořád pletou základní pojmy.

PP – průkaz původu ve své podstatě znamená rodokmen zvířete. Zjistíte v něm předky několik generací zpět.

Aby mládě získalo průkaz původu, musí být oba jeho rodiče uchovnění.

už z důvodu exteriérové vady, nebo ze zdravotního důvodu. Přijde vám to šílené? Průkaz původu vám zajistí, že z roztomilého štěňátka čivavy skutečně vyrostete čivava.

ho přiveze domů. Nikdy vás nepustí k sobě podívat se na matku s ostatními mláďaty, a pokud ji přesto budete chtít vidět, přinese vám ji před svůj dům. V případě zpětných kontaktů

vám nebude zvedat telefon a ani se zajímat o to, jak se jeho odchovům daří. Jednoduše proto, že ho to nezajímá. Mláďata často nejsou odčervena ani očkovaná a od matek odcházejí ještě v době, kdy by u nich měla zůstat. Množitel jen inkasuje peníze bez toho, aby je vracel do svých chovů a svých zvířat.

Pokud chcete mít konkrétní plemeno, pořídte si psa s průkazem původu od ověřeného chovatele nebo prohledejte útulky. Zvířat v nich je víc než dost. Nepodporujte množírny ani z lítosti! Kde je

poptávka, vzrůstá i nabídka a množitel pak vyprodukuje další vrhy, dokud matka mláďat nepadne vysílením.

A na závěr vyvrátíme ještě jeden mýtus, který panuje mezi lidmi: že každá fena (kočka, potkanice...) by měla mít alespoň jednou za život mláďata. Není to pravda. A pokud neplánujete chovatelskou stanici nebo máte křížence, nemnožte, ale kastrujte, nebo si svá zvířata ohlídejte, aby k nechtěnému množení nedošlo.

Život na ulici nebo v útulku není plnohodnotný jako život v milující rodině.

Podmínky uchovnění a vlastně povolení k vrhu mláďat se u každého plemene liší a určuje je sdružení chovatelů v chovatelském klubu. Všechna mláďata po takových rodičích získají průkaz původu. A je úplně jedno, jestli jich bylo pět nebo dvacet.

CO ZAJISTÍ PRŮKAZ PŮVODU

Průkaz původu zajistí, že plemeno, které jste si vybrali, bude stoprocentně dané plemeno, a že rodiče splnili exteriérové podmínky pro uchovnění a prošli řadou povinných zdravotních vyšetření.

Jak je tedy možné, že denně narazíte na bezpočet mláďat bez průkazu původu? A jak to, že se v nich objeví i mláďata s rodiči s průkazem původu, ale sami ho nemají? Množitel vám buď lže a rodiče průkaz původu vůbec nemají, nebo ho mají, ale neprošli podmínkami pro uchovnění, ať

Chov s průkazem původu od zodpovědného chovatele klade důraz na exteriér a povahu daného plemene. Skoro vždy jde o lidi, kteří mají nejen vášně pro zvířata, ale především pro svoje plemeno. A tak tráví spousty času a investují velké peníze do výběru ideálního rodičovského páru. Feny vozí klidně i přes půl světa, aby došlo k ideálnímu spojení, které minimalizuje riziko vážných onemocnění.

MNOŽITELŮM JE TO JEDNO...

Množitelům je všechno, co bylo popsáno, úplně jedno. Vlastní klidně i stovky psů různých plemen, ale spíš se už jedná o křížence. Zvířata žijí v uzavřené špinavé místnosti na vlastních výkalech, často s minimem jídla, vody a bez možnosti jít ven. Mláďe vám pak množitel předá nejraději někde na parkovišti, nebo vám

Poradnu připravujeme ve spolupráci s MVDr. Romanou Heřmánkovou z Animal Hope, s. r. o., Orebitská 636/10 130 00 Praha 3, tel.: 777 730 677 www.animal-hope.cz, facebook: www.facebook.com/AnimalHopePraha

RŮŽE VONÍ I ZKRÁŠLUJE

Výtažky z květin jsou v kosmetice už dlouhá léta velmi oblíbené. Mezi nejvíce používané květiny bezesporu patří růže. Blahodárné účinky této královny květin jsou známy už tisíce let.

Tak například růže hojně využívala už egyptská královna Kleopatra. Protože jejich pronikavou vůni velmi milovala, pomáhaly jí pečovat o let a s chutí se oddávala blahodárným koupelím s růžovými okvětními plátky.

Růže se pyšní celou řadou blahodárných účinků. Neobejde se bez ní parfumářský průmysl, aromatické esence růží jsou snad nejčastěji používanou ingrediencí parfémů. Výtažky z růží jsou také součástí pečujících pletových přípravků, najdete je i jako častou přísadu v mýdlech, sprchových gelech, tělových mléčích, vlasových přípravcích, vonných olejích a samozřejmě se využívají také v aromaterapii, kde je růže ceněna pro své regenerační a afrodiziakální účinky. Zároveň má vynikající zklidňující, vyživující a zjemňující účinky, hodí se tak pro všechny typy pleti, obzvláště pak pro suchou a citlivou.

ZKLIDŇUJE A OMLAZUJE

Kosmetika s výtažky z růží má vynikající regenerační účinky, proto se výborně hodí na unavenou, povadlou a také zralou pleť s viditelnými a hlubšími vráskami. Zbavuje pleť únavy, projasňuje obličej, pomáhá sjednotit tón pleti, zlepšuje její pružnost, napomáhá tak vyhlazovat

vrásky a dodává pleti svěžejší a mladistvější vzhled.

Velmi oblíbená je čistá růžová voda. Jemně voní po růžích, výborně se hodí jako zklidňující tonikum pro suchou a citlivou pleť, nezpůsobuje alergie, zbavuje pleť nepříjemného pnutí a ulevuje při podráždění. Má navíc protizánětlivé účinky a využijete ji i jako regenerační přípravek po opalování.

Blahodárně působí na tělo i mysl relaxační koupel s čerstvými okvětními plátky růží. Stačí nasypat do teplejší koupele několik okvětních plátků růží a užít si v klidu pár minut koupele. Růže navíc koupelnu krásně provoní. Použít můžete také sušená růžová poupátka nebo květy růží, případně je smíchat s relaxační koupelovou solí a máte uvolňující vonnou solnou koupel.

V HLAVNÍ ROLI RŮŽE DAMAŠSKÁ

V kosmetickém průmyslu se využívá několik druhů růží, k těm nejcennějším patří růže damašská (na obalech někdy bývá uveden její latinský název *Rosa damascena*). Tato královna květin s bohatým květem vyniká výraznou květinovou vůní, pochází z Persie, pěstovala se však i ve starověkém Řecku a Římě. Daří se jí v teplém podnebí a tak se v současné době pěstuje pře-

devším v Bulharsku, Turecku, Íránu a Maroku. Je to cenná květina, vyrábí se z ní růžový olej, při jehož destilaci vzniká jako vedlejší produkt růžová voda. Výroba růžového oleje však není úplně jednoduchá a ani levná. Na jeden litr esenciálního růžového oleje je třeba až 5000 kg květů. K výrobě růžového oleje se používá také růže stolistá. Má sladší květinovou vůni a hojně se pěstuje především v jižní Francii.

Simona Lišková

Foto: archiv

EXTRA INFO

Růžovou kosmetiku si můžete celkem snadno vyrobit také sami doma. Nejjednodušší je samozřejmě usušit okvětní plátky růží, k tomu se hodí třeba i květy planých růží nebo těch klasických ze zahrádky, uchovávejte je následně ve skleněné nádobě. Nebo si můžete zkusit vyrobit domácí pleťový růžový olej. Ten využijete nejen v péči o pleť, ale pár kapek se hodí do koupele, k hydrataci suchých rukou a také jako podpora regenerace suché a popraskané kůže na patách. Nejlepší doba pro výrobu domácího oleje z růží je slunečné období, kdy růže naplno kvetou. Natrhejte co nejvíce okvětních lístků růží a vměstnejte je do uzavíratelné skleněné nádoby. Nalijte na ně slunečnicový, mandlový nebo extra panenský olivový olej, nejlépe až po okraj nádoby, aby byly všechny lístky v oleji úplně ponořené. Sklenici uzavřete, postavte na slunné místo a občas ji protřepejte. Nechte stát asi tři týdny, pak ji otevřete a přes plátno či čistou utěrku růžové lístky dobře vymačkejte do další skleněné uzavíratelné nádoby. Budete tak mít připravený blahodárný elixír na obličej i tělo, který v chladničce vydrží až tři měsíce.

NENÍ DOPLATEK JAKO DOPLATEK

ZDALEKA NE VŠECHNY DOPLATKY ZA LÉKY NA PŘEDPIS SE ZAPOČÍTÁVAJÍ DO OCHRANNÉHO LIMITU

Vláda schválila novelu zákona, která snižuje ochranný limit započitatelných doplatků z 2500 korun ročně na tisícovku u dětí a lidí nad pětadesát. Sedmdesátníkům a starším se limit snižuje na pouhých pět set korun. Očekává se, že nová pravidla budou platit od počátku příštího roku.

Znamená to ale, že ti nejstarší z nás už skutečně neutratí za léky víc než pětistovku ročně? Ne tak docela. Započítává se jen část doplatku a někdy žádný. „Do ochranného limitu se zahrnují doplatky za částečně hrazené léky, a to ve výši doplatku na nejlevnější lék, který obsahuje stejnou léčivou látku se stejnou cestou podání,“ vysvětluje mluvčí Státního ústavu pro kontrolu léčiv Lucie Přinesdomová. V případě, že je některý z léků v dané skupině plně hrazen ze zdravotního pojištění, započitatelný doplatek se bude rovnat 0 Kč, doplňuje mluvčí.

Výši doplatků započitatelných do ochranného limitu nemusí pacienti nijak evidovat. Dělá to za ně zdravotní pojišťovna. „Pokud klientovi vznikne přeplatek nad ochranný limit, odesíláme mu ho složenkou nebo na bankovní účet. Vyúčtování provádíme za každé čtvrtletí,“ vysvětlil mluvčí VZP Oldřich Tichý. Jakmile je jednou za rok limit překročen, vše další se automaticky bere jako přeplatek. V lékárně ale musí pacient za lék nejprve zaplatit. Přeplatek nad limit dostává od pojišťovny zpětně jednou na čtvrtletí.

Například u tzv. statinů, které snižují hladinu cholesterolu v krvi, konkrétně u skupiny atorvastatinů, existuje jeden plně hrazený lék – Atorvastatin Actavis. Předepíše-li lékař pacientovi ale ze stejné skupiny přípravek Torvazin anebo Amedo, pacient v lékárně doplatí až 24, resp. 36 korun. **Tento doplatek se mu ale do ochranného limitu vůbec**

nezapočítá. Pacient by ale každopádně měl být informován o tom, jestli lék, který mu lékař předepíše, je s doplatkem, nebo ne.

V jiném příkladu, ve skupině metoprololů určených především k léčbě vysokého krevního tlaku, neexistuje plně hrazený přípravek. Na ten nejlevnější – Metoprolol Mylan – pacienti doplácí až 42 korun. Pokud mají recept na Betaloc, musí si za něj v lékárně připlatit až 232 korun. **Do ochranného limitu se jim ale z této částky započítá jen uvede- ných 42,44 Kč.**

Existují však výjimky. „Pokud lékař trvá na vydání předepsaného léku, vyznačí na receptu ‚Nezaměňovat‘. V takovém případě se i přes výše uvedená pravidla do ochranného limitu započte doplatek v plné výši,“ upřesňuje Přinesdomová. Pokud tedy lékař uvedl „Nezaměňovat“ na recept s Betalocem, započítává se do limitu celý doplatek až do výše 231,84 korun (v některých lékárnách může být lék levnější, započítá se skutečně zaplacená částka). Senior ve věku nad 70 let má tak už téměř polovinu svého ročního ochranného limitu vyčerpanou.

Existuje ještě jedna možnost, jak za léky ušetřit. Lékárník totiž může pacientovi po dohodě s ním nabídnout konkurenční lék, který je levnější. „Záměna je možná pouze v případě, že alternativní lék je s předepsaným shodný z hlediska jeho účinnosti a bezpečnosti, obsa- huje stejnou léčivou látku se stejnou

cestou podání a stejnou lékovou formou a pacient s takovým postupem souhlasí. Pokud alternativní lék obsahuje rozdílné množství léčivé látky (rozdílná síla), lékárník upraví dávkování tak, aby odpovídalo dávkování předepsanému lékařem. V případě záměny je tato skutečnost uvedena na receptu,“ potvrzuje mluvčí lékového úřadu. Záměnu musí odsouhlasit i předepisující lékař. Vyznačí-li ovšem na receptu, že trvá na vydání předepsaného léku, může lékárník vydat pouze tento lék.

Další výjimkou jsou léčivé přípravky podpůrné a doplňkové. Doplatky za ně se totiž do ochranného limitu započítávají jen seniorům nad 65 let (zlepšují prokrvení, okysličení a výživu tkání).

Pojišťovnám po snížení limitů významně vzrostou počty klientů a objem peněz, které budou vracet. Například zmíněná VZP nyní posílá přeplatky zhruba 44 tisícům pacientů v objemu kolem 46,5 milionu korun. Až ochranný limit klesne dětem a lidem nad 65 let na tisícovku a sedmdesátiletým a starším na pětistovku, půjde o 380 tisíc klientů a 325 milionů korun.

Informace o cenách a úhradách, včetně doplatků a započitatelných doplatků, si mohou pacienti zjistit v databázi léků na portálu www.olecich.cz (nebo www.sukl.cz) vždy v detailu léku v záložce Ceny a úhrady.

Článek připravila
Koalice pro zdraví

SUDOKU

(Kdo nám napíše součet čísel z označených políček, má šanci na výhru)

		3	8		7	2		
	6						7	
5	9						8	3
			7	2	6			
	4							1
			9	1	4			
7	3						6	2
	8						3	
		6	4		3	9		

VTIPY

BÁSNIČKY

SÁM SOBĚ K 75. NAROZENINÁM

Někdy bylo smutno, někdy veselo,
přesto to až k té pětasedmdesátce dospělo.
Už tři čtvrtě století šlapu tuhle trávu,
před sebou však stále tlačím tu života káru.
Cesta byla kamenitá, někdy samo svinstvo,
přesto káru stále tlačím, do cíle je blízko.

Oral jsem tu zeměkouli tím roudnickým pluhem
až nahoře rozhodnou se, tak přepřahat budem.
Lechtal jsem tu matičku zem, asi o to stála,
a já jenom naslouchal, jak se holka smála.
Tuhle orbu miloval jsem, stýská se mi po ní,
vždyť vy vůbec nevíte, jak ta hrouda voní.

Když pluh se zaoral, rozhléd jsem se krajem,
tahle naše malá země je nebeským rájem.
V dále vidíš topoly i tu malou kapličku,
ten pohled tě tak potěší, že zazpíváš písničku.

Celý náš kraj lemují ty Železné hory,
tak si dáš svou nejmilejší „Za Lanžhotem v poli“.
Pak zas chvíli posloucháš tu svoji škodověnku,
ta si zpívá také tu svou „Ach synku, synku.“

Jak doorávám tuhle souvrat, i ten motor zhasne,
na mysl mi jistě přijde, teď už to máš jasné.
Už máš dooráno, milej brachu,
to, co bylo, už je v prachu!

Bohouš Váňa

„Minulý týden jsem dala do novin inzerát,
že hledám manžela.“
„A dostala jsi nějakou odpověď?“
„Několik set. A všechny byly stejné:
Můžete si vzít mého.“

VYHRÁLI S DOBOU SENIORŮ

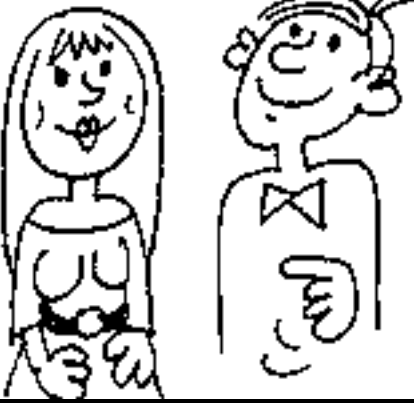
Správné řešení tajenky z květnového vydání DS: ... **VE SLADKÉ VODĚ? VŠAK TAKÉ MĚLA CUKROVKU.**Správnou odpověď nám zaslali a štěstí při losování měli **Miroslav Klimeš, Ostrava-Poruba, Helena Čiklová z Ostravy-Poruby, Aleš Chyský ze Slaného, Jaroslava Šafářová z Prahy 10 a Marie Ktočková z Havířova.**

Výhercům blahopřejeme. Dostanou výhry od sponzora naší velké křížovky, brněnského vydavatelství Markéta Křížovky. To vydává celkem 12 titulů křížovek, které přijemní váš den: Křížovky o ceny, Křížovky pro mladé i dospělé, Křížovky pro dobrou náladu, Křížovky pro chvíle pohody, Křížovky veselé pro mladé i dospělé, Křížovky zajímavosti, Veselé křížovky na cestu, Křížovky rozverně, Křížovky pro všechny, Osmisměrky, Křížovky veselé perličky, Křížovky anekdoty. Bližší popis obsahu našich křížovek najdete na našich webových stránkách www.krizovky-marketa.cz.

Nabízíme zvýhodněné předplatné, s každým číslem jedno zdarma! Časopis získáte za nižší cenu + poštovné a balné. Předplatné může být i vhodným dárkem. Rádi vám poštou nebo e-mailem zašleme dárkový certifikát.

Tajenku z dnešního čísla posílejte na adresu či mail redakce do **15. června 2017**. Pokud chcete soutěžit o výhry, nespomeňte napsat korespondenční adresu, kam ji může sponzor křížovky zaslat! Mailová adresa opravdu nestačí!

SUDOKU (12), vyhrává **Gabriel Ginter z Ostravy**

	TĚLO- VĚDEC	MALÁ FLÉTNÁ	KRÁTKÁ CHVILKA bás.	INICIÁLY FOTBALISTY DRULÁKA	TEXTILNÍ LÁTKA	M	JEDNO- MOCNÝ RADIKÁL	PARALY- ZOVAŤI	SPZ LOUNY	MYS kniž.	DRUHÁ TRÁVA	STRAŠITI	VZÁCNÉ DŘEVO	CÍL kniž.
POVEL PRO PSA						VŮKOL MEDVĚD angl.								
1														
HIMALÁJ. HORSKÁ SKUPINA				SHAKEP. HRDINA AKAD.VÝTV. UMĚNÍ zkr.					BALÍK zast. POTŘEBY KOVBOJE					
VÝROBCE LIMONÁD					ORG. KYSLIK SLOUČENINA LATINSKÁ SPOJKA					KOUPACÍ NÁDOBA STUDENÝ něm.				
MUŽSKÉ JMÉNO							HMATAT ob. RÁDCE hanl.						BODÁK zdrob.	DRUH PEPŘE
FRAN- COUZSKÝ TENISTA						RANNÍ VLÁHA					JEN sloven. MEXICKÝ INDIÁN			
						VRCH U BĚHEHRADU						ZNAČKA ABVOTLU POSVÁTNÝ BYK		
						RUSKÝ SOUHLAS			ČÍSLOVKA sloven. ZBAVIT VOUSŮ					
						JAPONSKÝ SKOKAN NA LYŽÍCH				FILIPÍNSKÁ SOPKA KOPIE				VÝROBCE AUTO- BATERIÍ
						ALKOHOL								
						M	NORSKÉ SÍDLO	ŘEMEN OMÁMIT kniž.						
Co bys udělal, kdyby mě unesl cizí muž?						TAK MNOHO BOLESTIVÝ šp.						ZDE HARMONIE		
M	NIŽŠÍ ŠLECHTIC	OŠUMĚLÝ řidč.	LOSOVÁNÍ	ZNAČKA KOSME- TIKY	PSANÍ						OBRUBA POHYBOVÉ ÚSTROJÍ			
OBUV					OVINOUT RÝNA						KRÁTKÉ KABÁTY OŽEH			
LÁTKA V TĚLE sloven.									SPZ OSTRAVA ŽENSKÉ JMÉNO				HOUF KONÍ	MUŽ angl.
KOUT				KULOVITÁ BAKTÉRIE BEZHRBÍ VELBLOUDI				ZN. KILO- PASCALU VŮŘT zast. ob.				SPZ SEMILY JEŘABINOVÝ CUKR		
OBCHODNÍ ŠKOLA zkr.			GIBBON HLÍNA			JAKOST HÁZENÍ zast. sport.								
2											SEVEŘAN INICIÁLY SPISOVAT. VANČURY			
JENOM nář.					VÝROBCE ŠPANĚL- SKÝCH AUT					ZRAK kniž.				DOLOROSO ANABOLIT MAHUT, ITO IDIT, KALT
MUŽSTVA					POTŘEBA ORÁČE					VČETNĚ				TOVIK, APO ARAVAK KYAN, ET BEAR

V NAŠEM VYDAVATELSTVÍ VYCHÁZÍ 12 TITULŮ KŘÍŽOVEK, KTERÉ ZPŘÍJEMNÍ VÁŠ DEN

Bližší popis obsahu našich křížovek najdete na našich webových stránkách www.krizovky-marketa.cz.

Rekreační komise Svazu důchodců České republiky oznamuje, že od 1. 6. do 31. 8. 2017 bude úřadovat pouze ve čtvrtek od 14 do 16 hodin.

VÁŽENÍ,

je mi 81 let, jsem ZTP (po operaci páteře) a tak mám dost důvodů navštěvovat lékárnu. Zde jsem našel zajímavou mast a chtěl jsem navštívit přímého dodavatele. To se mi z technických příčin nepodařilo. Až na nepříjemný rozhovor s pracovníci zamykajícími bránu.

Když jsem si v klidu rozebral situaci, došel jsem k názoru. Oni jsou „moderní firma“. Zákazník si vše najde v katalogu na internetu a podle objednávkových čísel si zajistí dodání přes bezplatný telefon. Což předpokládá umět dokonale používat počítačovou techniku. Přiznám – já s ní spíš zápasím, než by mi sloužila. Chtěl jsem si třeba objednat košile. V náhodném katalogu jsem je našel, popsal a odeslal objednávku. Obratem mi odpověděli, že rádi – ale musím pod vybraným zbožím „rozkliknout“ objednávková čísla. Nemohl jsem vyhovět, můj počítač mi jejich katalog už nepromítl.

Zde vidím problém. Stát chce zavést občanské průkazy s čipem, elektronické recepty. To vše počítá s tím, že občan je mistr v ovládání počítačové techniky. Zde bych poprosil. Zkuste doporučit ministrům, aby svým úředníkům dali pokyn (na přechodnou dobu, než vymřeme), ať počítají s tím, že tu jsou občané, kteří s počítačovou technikou neumějí zacházet. Proto je s nimi záhodno jednat „postaru“.

S díky za pochopení zdraví
Ing. Ivan Boček

VÁŽENÝ PANE BOČKU,

děkujeme za Váš podnět. Určitě nejste sám, kdo podobný problém řeší. Domníváme se, že lidem by měla zůstat zachována i jiná možnost než jen elektronická cesta, minimálně pro seniory. Jsme přesvědčeni, že představitelé Rady seniorů, kteří naše periodikum čtou, zcela jistě na Váš a podobné případy politiky během jednání upozorní.

Redakce

VÁŽENÍ,

zúčastnil jsem se jednání 3. sjezdu Rady seniorů ČR. Z Prahy odjíždím s velmi smíšenými pocity. V Radě seniorů se angažují již dost let a myslím si, že mám trochu přehled o tom, co se Radě podařilo, o co se Rada snažila, jaká byla odezva politických stran i členů vlády na její návrhy, podněty, připomínky. Stručně a dobře vyjádřil moje pocity a zkušenosti ve svém diskusním příspěvku pan Malý, místopředseda Rady seniorů. Klobouk dolů před prací, která byla v seniorském hnutí vykonána přes všechny překážky a zdánlivé nebo skutečné potíže, ochotu či neochotu našich představitelů naslouchat nebo dokonce i pomoci. Ale po vystoupeních hostů jsem pochopil, jak jsem se mýlil. Vždyť všichni málem žijí jenom pro seniory, dělají pro ně první poslední!

Tato vystoupení hostů silně připomínala kulatý stůl, který se koná před volbami, anebo trochu i televizní pořad paní Jílkové Máte slovo. Ovšem s tím rozdílem, že u paní Jílkové mluví oponenti z „očí do očí“, ale tady většina hostů počkala, až odejde ministr Babiš, a potom mu všechno solidně „vycinkala“.

Babiš není zrovna můj favorit, ale nemám rád kritiku, když na ni nemůže kritizovaný odpovědět; připadá mi to nefér. Obsah vystoupení byl dosti jednotvárný – jedni udělali všechno a za všechno, co se jim nepovedlo, nesou zodpovědnost (jakoukoliv) ti druzí. Zajímavé je, že je to stejná vláda už čtyři roky, předpokládám, že se před čtyřmi lety velice dobře znali a ke koalici přistupovali nadmíru zodpovědně. Ovšem před volbami se hodí všechno.

Kupodivu souhlasím s ministrem kultury, s jeho názorem na nezastupitelnost rodiny ve společnosti, jak to sám dokladoval v jednom případě, který ale po předpokládaném velikém skandálu vyšuměl do ztracena. Stejně tak by měli pamětníci vychovávat mladou generaci. Jak se ale tak dívám, kdo z těch pamětníků vychovává, tak jich moc nevidím.

Většinou jsou to zapojení mladí v neziskovkách.

Na toto a podobná témata by mohl mluvit i ředitel ČT pan Dvořák. Podle jeho řeči ale usuzuji, že máme úplně rozdílný okruh známých, se kterými se bavíme někdy i o kvalitách televizního vysílání a zpravodajství vůbec.

Paní ministryně přijela, pronesla plamennou řeč a zase odjela. Raději nebudu už o ostatních vystoupeních psát. Připadala mi více či méně stejná, jenom některá lépe zahrnaná. Je velká škoda, že vládní hosté nepočkali na diskuzi účastníků. Jestli je i tato politika, tak děkuji, nechci.

Ještě že zůstalo alespoň trochu času na projednání a schválení patřičných dokumentů. Takže sjezd splnil svůj úkol, ovšem na konto času asi tří set zúčastněných delegátů. Podle (nejen mého) odhadu mohl sjezd skončit mezi druhou a třetí hodinou.

Nechci v žádném případě radit a poučovat, ale asi by stálo za úvahu vymezit čas na diskuzi i hostům, nebo hosty pečlivěji vybírat. Vždyť jen dva zahraniční hosté mluvili dohromady asi 40 minut. Je to povzbuzující, když máme podporu i v zahraničí, ale místo nich mohlo několik delegátů pronést své příspěvky, které by zřejmě byly k věci a třeba by i trochu pomohly ke zkvalitnění práce Rady seniorů (např. příspěvek předsedkyně z Olomouce).

Předpokládám, že tento dopis nebude asi v Době seniorů otištěn, protože se obsahem vůbec nehodí, moc nechválí, spíše kritizuje. Nedalo mi ale, abych svoje bezprostřední pocity nenapsal.

Psáno ještě v Praze, v průběhu přestávek podle poznámek.

František Špaček, Brno

VÁŽENÝ PANE ŠPAČKU,

na svůj názor má nárok každý a možná není na škodu, když se čtenáři, vedení Rady seniorů i politici seznámí s názory delegátů sjezdu. Přejeme Vám hodně zdraví a úspěchů v další práci a třeba na 4. sjezdu budete spokojenější.

Redakce

**Rada seniorů
České republiky**
zapsaný svaz spolků

PORADNY RS ČR

Sídlo pražské poradny Rady seniorů České republiky je v Domě odborových svazů v Praze 3, nám. W. Churchilla 2. Telefonní spojení: 234 462 074-7. Poradny Rady seniorů ČR jsou i letos pro všechny seniory zdarma.

KONTAKTNÍ ÚDAJE REGIONÁLNÍCH PRACOVÍŠŤ RS ČR:

Brno

Dům odborových služeb,
Malinovského nám. 4 – kancelář 414
Telefon: 532 269 414
E-mail: poradna.brno@rscrcz
Vedoucím regionálního pracoviště je
JUDr. Eliška Skuhrovcová.

České Budějovice

Žižkova 12/309, telefon: 387 718 313
E-mail: Jc.rscr@seznam.cz
Úřední hodiny: úterý, středa vždy 9–13 hod.
Před. KRS JČK je JUDr. Bohumil Bezemek.

Hradec Králové

Dům odborových služeb,
Gočárova 1620 – kancelář 405
Telefon: 495 521 048
E-mail: poradna.hradec.kr@rscrcz
Vedoucím regionálního pracoviště je
prof. RNDr. PhMr. Jan Solich, CSc.

Kladno

Cyrila Boudy 1444 – kancelář 125
Telefon: 739 944 655
Úřední hodiny: čt 13–16 hod.
E-mail: rs.kraj@seznam.cz
Předsedou KRS je Miloslav Vajs.

Ostrava

Dům odborových služeb
U Tiskárny 578/1, 3. patro
Telefon: 596 104 221-2,
723 697 356 Ing. Karel Žák
Právní poradna – Mgr. Sonja Brlohová,
tel. 737 106 451
Úřední hodiny úterý a středa 13–17 hodin
E-mail: poradna.ostrava@rscrcz
Vedoucím regionálního pracoviště je
Ing. Oldřich Pospíšil.
Webové stránky krajské rady MS kraje:
www.ms-seniors.cz

Plzeň

Právní poradenství starobním důchodcům:
Tomanova 5, 4. poschodí, každý čtvrtek
od 15 do 17 hodin. Objednávky předem
jsou možné na tel. číslo: 377 421 619
každé pondělí v době od 14 do 17 hod.
a každou středu od 9 do 12 hod.

Ústí nad Labem

Poradna SON a KR seniorů ÚK
Velká Hradební 2, 400 01
Ústí nad Labem, telefon 702 819 424

Zlín

Kvítková 4323, telefon: 606 171 503
E-mail: rscr.zlin@seznam.cz
Návštěvní hodiny: pondělí 10–12 hod.
Předsedkyní RS ZK je Iva Pilková.

UPOZORNĚNÍ

Osobní návštěvy v poradnách si předem domluvíte telefonicky. Vyhněte se nepříjemným situacím, kdy očekávanou pomoc kvůli nepřítomnosti příslušného odborníka nedostanete.

**VE VŠECH PORADNÁCH LZE KOUPIŤ
AKTUÁLNÍ DOBU SENIORŮ!**

Z KRAJŮ

SPORTOVNÍ HRY SENIORŮ

ROZHOVOR

MILUŠKA VOBORNÍKOVÁ

KDYŽ SI ZPÍVÁME,
STÁRNEME
POMALEJI

DALŠÍ ČÍSLO DS VYCHÁZÍ 30. ČERVNA 2017

BYTOVÁ PORADNA

VYTÁPÍM BYT ÚSPORNĚ?

Šéfredaktor Ing. Lenka Desatová. Adresa redakce a inzerce: Nám. W. Churchilla 2, Praha 3 – Žižkov, 130 00, e-mail: dobaseniou@rscrcz. Kontakt výlučně pro inzerce: obchod@reflexadvertising.cz. S redakcí se můžete také spojit prostřednictvím pražské poradny RS ČR. Vydává Rada seniorů ČR (www.rscrcz). Grafická úprava: Matouš Johanides. Tisk: Triangl, a. s. Rozšiřují PNS a Česká pošta, předplatné agentura A.L.L. Production, s. r. o., box 732, 111 21 Praha 1, tel.: **234 092 851**, e-mail: dobaseniou@predplatne.cz. Registrace MK E 16412, ISSN 1801-5859. Články vyjadřují názory autorů a nemusejí být totožné s názorem redakce. Nevyžádané texty a fotografie se nevracejí.

JSME VŠUDE TAM, KDE STARŠÍ GENERACI O NĚCO JDE

Jediný celostátní měsíčník v ČR, který vydávají samotní senioři.
Informace, rozhovory, reportáže a poradny, které potřebujete.
Zajímavosti, zábava a soutěže o ceny, které vám osladí den.

**PŘEDPLATNÝM DS URČITĚ UDĚLÁTE RADOST
I SVÝM BLÍZKÝM A PŘÁTELŮM!**

Ve volném prodeji jen za 18 Kč, v předplatném 16 Kč (ročně 192 Kč). Rozšiřuje PNS, předplatné si zajistíte
na adrese A.L.L. production, s. r. o, Box 32, 112 21 Praha 1. Tel.: **234 092 851**, e-mail: **dobaseniouru@predplatne.cz**.

DOBA SENIORŮ JE TU I PRO VÁS. SEZNAMTE SE S NÍ!

Pokud můžete, odstříhnete a stránku jako leták umístíte v místech, která navštěvují senioři.
A nejenom oni. Doba seniorů je tu totiž pro každého, kdo chce vědět víc o životě starší generace.